

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

2025 YILI

**AYDIN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU**

Ocak 2026

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TABLolar	3
ŞEKİLLER.....	4
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	5
I) GENEL BİLGİLER	6
A. MİSYON VE VİZYON	7
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	7
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	12
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	12
2. Teşkilat Yapısı	13
3. Fiziksel Yapı	14
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	15
5. İnsan Kaynakları	16
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	16
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	18
A. SUNULAN HİZMETLER.....	19
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	19
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	21
3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü.....	35
4. Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü.....	42
5. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	47
6. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	53
7. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	55
8. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	58
9. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü.....	61
10. Diğer Birimler	61
B. MALİ BİLGİLER	63
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	63
2. Mali Denetim Sonuçları	66
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	67
I) ÖNERİ VE TEDBİRLER	71
II) EK TABLOLAR	73

TABLolar

Tablo 1: Bina Varlığı	14
Tablo 2: Araç Durumu	14
Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar	15
Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	16
Tablo 5: Aydın Gıda Üretim, Satış, Toplu Tüketim, Yem İşletme Sayıları	19
Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları	19
Tablo 7: İhracat Yapılan Ülke ve İhraç Edilen Ürün Miktarları	20
Tablo 8: Tütün ve Alkol Satan İş Yerleri ve Verilen Belge Sayıları	20
Tablo 9: Aydın İli Tarla Bitkileri Verileri.....	21
Tablo 10: Aydın İli Meyve Üretim Verileri	22
Tablo 11: Aydın ili Sebze Üretim Verileri.....	22
Tablo 12: Aydın İli Örtü altı Sebze ve Çilek Verileri	23
Tablo 13: Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı	23
Tablo 14: Organik Bitkisel Üretim Verileri (Bakanlık 2024)	24
Tablo 15: Organik Hayvancılık Verileri (Bakanlık 2024).....	24
Tablo 16: Zeytin Entegre Mücadele Verileri	26
Tablo 17: Pamuk Entegre Mücadele Verileri.....	28
Tablo 18: Bitki Sağlık Sertifikası Verileri.....	30
Tablo 19: İhraç Edilen Ürünlerin Gruplarına göre Sınıflandırma.....	30
Tablo 20: İlimizde Yetiştirilen Önemli Ürünlerinin İhracat Miktarları.....	30
Tablo 21: Çekirge Garsiyat Verisi.....	32
Tablo 22: Tarla Faresi Gözlem Cetveli.....	33
Tablo 23: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı	35
Tablo 24: 2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri	35
Tablo 25: Aydın İli Hayvan Varlığı (baş).....	36
Tablo 26: Aydın İli Tarımsal İşletmelerin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı	37
Tablo 27: Hayvancılık Desteklemeleri	37
Tablo 28: 2025 Yılı Aydın Aşılama Sayıları.....	38
Tablo 29: 2025 Yılı Tür Bazlı Hayvan Hareketleri	39
Tablo 30: Kanatlı İşletmeleri Sayısı	40
Tablo 31: UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları	40
Tablo 32: Hayvansal Ürün İhracat Miktarları	41
Tablo 33: Tekne Gemi Sayıları.....	43
Tablo 34: Balıkçı Barınakları	43
Tablo 35: Kiralanan Balıkçı Barınakları	43
Tablo 36: Yetiştiricilik İşletmeleri	44
Tablo 37: 2024 Yılı Su Ürünleri Desteklemeleri	44
Tablo 38: 2025 Yılı Su Ürünleri Desteklemeleri	44
Tablo 39: Faaliyet Yılı İçerisinde Başvuru Yapılan Projeler	45
Tablo 40: İstihsal Hakkı Kiralaması Yapılan Sahaları	46
Tablo 41: Kesinleşen İşlenmeyen Tarım Arazisi Listesi.....	48
Tablo 42: Nitrat İzleme İstasyon, Numune ve Analiz Sayıları	50
Tablo 43: Miras ve Satış Yoluyla Mülkiyet Devri	50

Tablo 44: 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesi Çalışmaları	52
Tablo 45: 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Gereğince Yapılan Tarımsal ve Tarım Dışı İzinlendirmeler	52
Tablo 46: 3573 Sayılı Kanunun 20. Maddesi Gereğince Yapılan İzinlendirmeler	53
Tablo 47: Laboratuvar Analiz Verileri	53
Tablo 48: KKYDP(Altyapı) Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projeler	54
Tablo 49: Aydın İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı	55
Tablo 50: Eğitim Faaliyetleri	56
Tablo 51: Personel Eğitimi.....	56
Tablo 52: Aydın İli Tarım Sigortası Verileri.....	57
Tablo 53: Sorgum Sudan Otu Melezinin Yaygınlaştırma Projesi	59
Tablo 54: Aydın İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları	59
Tablo 55: 2025 Yılı Mera Islah Projeleri	60
Tablo 56:Aydın İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu....	63
Tablo 57: Aydın İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL).....	64
Tablo 58: Aydın İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Yılı Yatırımları (TL)	65
Tablo 59: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılımı.....	74
Tablo 60: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım	75
Tablo 61: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı	78
Tablo 62: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı	79

ŞEKİLLER

Şekil 1:Aydın İli Siyasi Haritası	12
Şekil 2:Teşkilat Yapısı	13

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Tarım ve Orman Bakanlığımızın “Türkiye Yüzyılı” vizyonu doğrultusunda; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir geleceğin tesis edilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar, ilimiz özelinde bütüncül ve planlı bir yaklaşımla sürdürülmektedir.

Tarım sektörü; gıda arz güvenliğinin yanı sıra ekonomik büyüme, istihdam ve kırsal kalkınma açısından stratejik bir öneme sahip olup, artan küresel talep ve iklim değişikliğinin etkileri doğrultusunda sürdürülebilir, verimli ve entegre üretim modellerini zorunlu kılmaktadır.

Tarihsel kaynaklarda “Bizim yeryüzünde bildiğimiz en güzel gökyüzünün altı ve en güzel iklimin bulunduğu yer” olarak nitelendirilen Aydın ili; coğrafi konumu, Akdeniz iklim kuşağında yer alması, elverişli toprak yapısı, yüksek biyolojik

çeşitliliği, güçlü tarıma dayalı sanayi altyapısı ve nitelikli insan kaynağı ile tarımsal üretimde rekabetçi bir yapıya sahip olup, üretim kapasitesi ve gelişmiş tarımsal altyapısıyla ülkemizin stratejik tarım merkezleri arasında yer almaktadır. Tarım sektörü, sanayi, turizm ve yenilenebilir enerji sektörleriyle entegrasyonu sayesinde ilin ekonomik yapısında katma değer, istihdam ve kırsal kalkınma açısından belirleyici bir rol oynamaktadır. Bitkisel üretimde geniş ve verimli tarım alanları ile incir, kestane ve zeytin başta olmak üzere stratejik ürünlerde ülke genelinde ilk sıralarda yer alan Aydın ili; hayvansal üretimde sığır varlığı, süt ve arıcılık faaliyetlerindeki yüksek kapasitesiyle sürdürülebilir üretim potansiyelini ortaya koymaktadır. Uygun ekolojik koşulları ve zengin iç su ile kıyı kaynakları sayesinde Aydın ili, su ürünleri yetiştiriciliğinde ülke genelinde önde gelen merkezler arasında yer almakta olup, bu durum ilin tarımsal üretim yapısının çeşitliliğini ve bütüncül gelişim potansiyelini güçlendirmektedir.

Aydın İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak yürüttüğümüz tüm çalışmalar; tarımsal üretimde sürdürülebilirlik, verimlilik, kalite ve kayıtlılığın artırılması, üretici gelirlerinin güçlendirilmesi ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedefleri doğrultusunda şekillendirilmektedir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN liderliğinde, Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI ve Valimiz Sayın Yakup CANBOLAT’ın destekleriyle; planlı, dirençli ve gelişime açık bir tarım sektörü inşa ederken kırsal alanların yaşam kalitesini ve refah seviyesini yükselteceğiz.

Bu çerçevede hazırlanan 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporu’nu; ilimizin tarımsal potansiyelinin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda etkin biçimde değerlendirilmesine katkı sağlayacağı inancıyla kamuoyunun bilgisine sunuyor, çalışmanın hazırlanmasında görev alan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Ayhan TEMİZ

Aydın İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz:

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz:

“Türkiye Yüzyılında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz:

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım

olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü
- Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

olmak üzere 9 şube müdürlüğü tarafından iş ve işlemleri yürütmektedir.

Aydın ilinin büyükşehir olması nedeni ile hizmetler merkez ve 17 ilçe teşkilatınca il genelinde yürütülmektedir.

İl Müdürlüğümüzün görev tanımı;

- a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına,

tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,

c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile iş birliği yapmak,

ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla iş birliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,

d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,

e) Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,

f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,

g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,

ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,

h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,

i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik vb. merkezleri yönetmek; özel sektörce kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,

j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek

k) Özel sektörce kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,

l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,

m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,

n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,

o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,

ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri

hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenlişliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,

r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldırarak, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ř) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütölen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değışiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğere afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğere çalışmalarını yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,

oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları

yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.

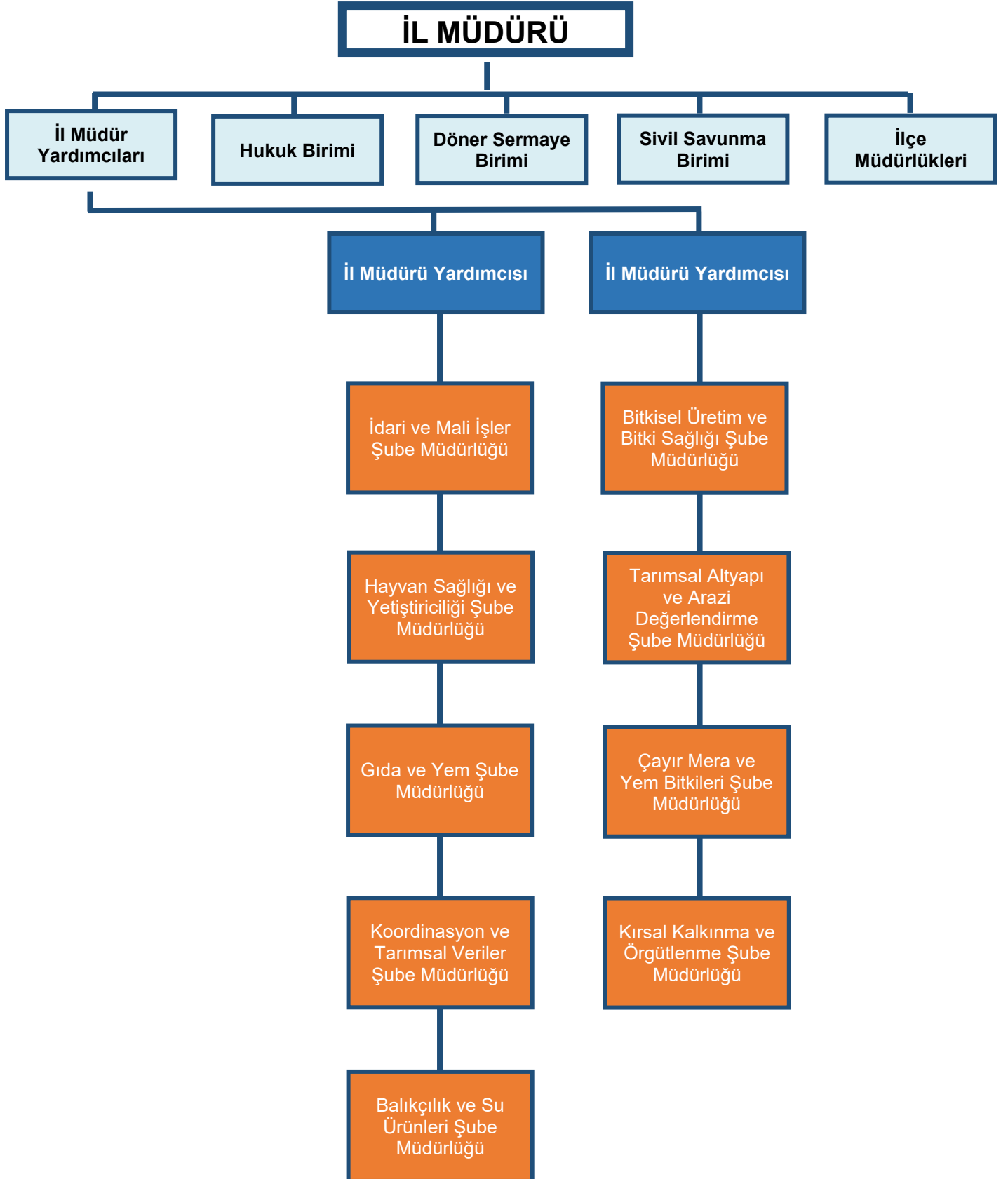
üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

2. Teşkilat Yapısı

Şekil 2: Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 3, ilçelerde 18 adet olmak üzere toplam 21 adet hizmet binası bulunmaktadır. Ayrıca misafirhane ve yemekhaneden oluşan 2 adet sosyal tesise sahiptir.

Tablo 1: Bina Varlığı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	Ana Hizmet Binası	1.331 (A+B+C blok) 3 adet bina	1990	Hazine
	Misafirhane	551 (8 oda 18 yatak)	1990	Hazine
İlçeler Toplam *	Hizmet Binası	18 adet bina		

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 59) içerisinde verilmektedir.

İl Müdürlüğümüzün merkezde 20, ilçelerde 56 adet olmak üzere toplam 76 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2: Araç Durumu

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü					
Binek	2025	1	-	-	1
Binek	2005	1	-	-	1
Binek	2023	-	1	-	1
Binek	2014	2	-	-	2
Camlı Van	2024	-	5	-	5
Camlı Van	2023	1	-	-	1
Camlı Van	2015	1	-	-	1
Minibüs	2015	1	-	-	1
Minibüs	2012	1	-	-	1
Minibüs	2009	1	-	-	1
Minibüs	2006	1	-	-	1
Pikap	2024	-	1	-	1
Pikap	2015	1	-	-	1
Pikap	2013	1	-	-	1
Traktör	1977	1	-	-	1
İlçeler Toplam *		24	32	-	56
Genel Toplam		37	39		76

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 60) içerisinde verilmektedir.

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir.

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar

Malzemenin Adı (adet)	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	279	562	841
Dizüstü Bilgisayar	10	29	39
Tablet Bilgisayar	3	16	19
Yazıcı	105	210	315
Faks	3	12	15
Fotokopi Makinesi	2	34	36
Projeksiyon Cihazı	6	19	25
Tarayıcı	7	41	48
Telefon	160	185	345
Modem	-	15	15
Fotoğraf Makinesi	6	11	17
Kamera	1	19	20
Su altı kamera	1	-	1
Drone	3	-	3
GPS	8	13	21
Elektronik Seyir Defteri İzleme Cihazı	6	6	7
Yaka Kamerası	3	1	4
Dürbün	2	1	3
Gemi İzleme Cihazı	6	-	6

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 61) içerisinde verilmektedir.

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 854 kişi memur 33 kişi işçi ve 27 Kişi 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

ÜNVAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1	0	1
İl Müdür Yardımcısı	2	0	2
Şube Müdürü	9	0	9
İlçe Müdürü	0	17	17
AVH	2	0	2
GİH	19	31	50
THS	190	331	521
SHS	43	193	236
YHS	4	12	16
4/B Sözleşmeli	8	19	27
İşçi	22	11	33
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	0	0	0
Toplam	300	614	914

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 62) içerisinde verilmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, kurumumuz tarafından sunulan bütün hizmetler ve bu hizmetlerin standartları belirlenmiş ve kurum girişine görülebilir yerde panolarda asılmıştır. İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

Bakanlığımız 2024 Yılı İç Denetim Programı kapsamında İl Müdürlüğümüzde gerçekleştirilen “İç Kontrol Faaliyetleri Süreçleri Denetimi” sonucunda düzenlenen Bulgu Paylaşım Formları gereğince 2025 yılında 17 İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personeline “İç Kontrol Sistemi ve Kamu Etik Kuralları” eğitimi düzenlenmiştir. Ayrıca personel görev tanım formları revize edilerek personele tebliğ edilmiştir.

Bakanlık Makamının Oluru ve 2025/13 Sayılı Tarım ve Orman Bakanlığı Risk Strateji Belgesi Yönergesi kapsamında İl Müdürlüğümüz Birim Risk Yönetim Ekibi oluşturulmuştur. Bu kapsamda şube müdürleri ve iç kontrol şube görevlilerine yönelik “Risk Yönetimi-Risk Tanımlama ve Güncelleme Çalışmaları” eğitimi düzenlenmiştir. 2025 yılı dönemi riskleri, İç Kontrol Sistemi yazılımına (<https://iks.tarimorman.gov.tr>) kaydedilmiş ve Birim Risk Yönetim Ekibi tarafından etki ve ihtimal analizinin yapılması sağlanmıştır.

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılı döneminde 23 risk mevcut olup bütün riskler için iyileştirme faaliyeti uygulanmaktadır. 419 sürecimiz mevcuttur.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda yer alan eylemlerden 6'sına uyum sağlanmıştır. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planı'nın uygulama sonuçlarının izlemesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığı'na raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- İl Müdürlüğümüzde 2024 yılında denetim gerçekleştirilmiş olup denetim sonucunda İç Kontrol Sistemi ile ilgili 2 tespit/ öneri ile ilgili gerçekleştirilen faaliyetler denetim birimine bildirilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi ile ilgili 19 eğitim düzenlenmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1. Gıda Denetim ve Denetçi Sayıları

2025 yılı içerisinde 2257 adet gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler üreten iş yerlerine 127 kontrol görevlisi tarafından 4.311 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 14.125 adet gıda satış ve toplu tüketim yeri gıda işletmelerine 23.271 denetim gerçekleştirilmiştir. İlimizde 2025 yılı içerisinde 16.790 adet gıda ve yem işletmesine toplam 28.237 denetim yapılmıştır (İhracat ve İthalat dahil değildir).

Gıda denetim çalışmaları 37'si il merkezinde olmak üzere toplamda 127 kontrol görevlisince yürütülmektedir.

1.2. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde 16.790 işletme bulunmakta olup işletmelerin dağılımları aşağıdadır.

Tablo 5: Aydın Gıda Üretim, Satış, Toplu Tüketim, Yem İşletme Sayıları

İlçeler	Satış Toplu Tüketim İşletme Sayıları	Yem İşletme Sayıları	Üretim İşletme Sayıları	Diğer İşletmeler	Toplam İşletme Sayıları
17 İlçe	14.125	408 (Yem Satış ve Depolama 322)	2.257	-	16.790

Kaynak: (Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi)

1.3. Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde denetim çalışmaları kapsamında 28.237 Gıda ve yem denetim hizmeti yürütülmüştür. İthalat ve İhracat işlemleri için 3.653 adet denetim yapılmıştır.

Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Gıda Hattı	1.188
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	355
CİMER	276
Rutin Denetim	21.568
İthalat/İhracat Denetimi	3.525
İzlenebilirlik Denetimi	128
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	42
Takip Denetimi	839
Yem Denetimi(rutin)	511
Diğer	3.458

Kaynak: (Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi)

1.4. Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde il genelinde Merkez ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından yapılan denetimler sırasında 584 adet ürün numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 488 adedi uygun, 79 adedi ise uygunsuz ve 17 adedinin sonucu belli değildir.

1.5. İdari Para Cezaları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde yapılan denetim ve numune sonuçlarına göre; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu'nun 40. ve 41. Maddeleri gereği 135.805.796 TL değerinde 904 adet İdari Para Cezası uygulanmıştır.

1.6. İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 8.161 adet ihracat sertifikası düzenlenmiş ve 91.551.402,34 kg ürün ihraç edilmiştir.

Tablo 7: İhracat Yapılan Ülke ve İhraç Edilen Ürün Miktarları

İhracat Yapılan Ülke	Verilen İhracat Sertifika Sayısı			İhraç Edilen Ürün Miktarı (kg)		
	Kuru İncir	Diğer	Toplam	Kuru İncir	Diğer	Toplam
AB Ülkeleri	2.840	113	2.953	16.430.285,00	583.344,05	17.013.629,05
AB Dışı Ülkeler	1.283	3.861	5.144	14.716.228,39	58.802.564,90	73.518.793,29
Rusya	5	59	64	24.700,00	994.280,00	1.018.980,00
Toplam	4.128	4.033	8.161	31.171.213,39	60.380.188,95	91.551.402,34

Kaynak: (Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi)

1.7. Tütün ve Alkol Verileri

İlimizde 4.010 adet Tütün Mamulü Satış Yerleri, 3.046 adet Alkollü İçki Satış ve Sunum Yerleri olmak üzere 7.056 adet işletme vardır. Tütün ve Alkol satan iş yerlerine toplam 1.074 adet yeni belge düzenlenmiştir.

Tablo 8: Tütün ve Alkol Satan İş Yerleri ve Verilen Belge Sayıları

İl Genelinde Tütün Ve Alkol Satan İş Yerleri	Verilen Belge Sayısı
Perakende alkollü içki satıcısı	255
Perakende tütün satıcısı	531
Nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi	21
Alkollü içki toptan satıcısı	3
Etil alkol ve metanol toptan satıcısı	0
Tütün mamulü toptan satıcısı	7
Açık içki satıcısı	257
Toplam	1.074

Kaynak: (Tütün Alkol Daire Başkanlığı Veri Giriş Sistemi)

1.8. Taklit Tağşişten Yayınlanan İşletme Sayısı

43 Firmaya ait firmaya ait 136 adet ürünle ilgili Bakanlığımızın <https://guvenilirgida.tarimorman.gov.tr/gkd> internet adresinde Gıda Kamuoyu duyurusu yapılmıştır.

1.9. Gıda Sağlık Sertifikası sayısı

8.161 adet Gıda Sağlık Sertifikası verilmiştir.

1.10. Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılan işbirliği çerçevesinde; okullarda 49 adet gıda okuryazarlığı ve etiket okuma eğitimi düzenlenmiş ve bu eğitimlere 3.182 öğrenci katılmıştır.

1.11. Diğer Faaliyetler

Dünya Gıda Günü kapsamında öğrencilere etiket okuma ve sağlıklı gıda tüketimi konularında eğitim düzenlenmiş olup; öğrencilere simit, ayran, kuruyemiş, çanta ve kalem dağıtımı yapılmıştır.

Süt ve süt ürünlerinin sağlık açısından değeri konusunda toplumu bilinçlendirmek amacıyla Dünya Süt Günü etkinliği düzenlenmiştir.

İncir depolama şartlarının iyileştirilmesi amacıyla kuru incir işletmecilerinin eğitimi ile kuru incir depoların denetimi yapılmıştır.

İhracatımız için önemli bir yere sahip olan kuru meyve sebze işleyen tesislerimiz denetlenmiş ve ihracat amaçlı numune alımları yapılmıştır.

Kasap, lokanta, alkollü içki denetimleri, okullar ve çevresindeki toplu tüketim yerlerinin denetimleri aralıksız olarak devam etmektedir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

2.1. Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Tarla Bitkileri

İlde tarımı yapılan tarla grubu ürünlerin tamamına yakını doğrudan veya dolaylı olarak hayvancılık sektörünü destekler ürün deseninden oluşmaktadır. Çayır otu hariç diğer yem bitkileri grubu tarım alanının %30'undan fazlasında yer almaktadır.

Tablo 9: Aydın İli Tarla Bitkileri Verileri

Ürün	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (ton)	Alan (da)	Üretim (ton)
Pamuk(Kütlü)	565.360	242.728	557.720	246.546
Mısır (Slaj)	269.057	1.353.169	269.860	1.341.720
Buğday (Dane)	294.305	125.543	259.240	95.455
Yonca (Yeşilot)	113.990	904.588	118.630	948.991
Arpa (Yeşilot)	87.528	164.817	84.920	157.285
Fiğ (Yeşil Ot)	103.855	196.965	112.090	203.304
Arpa (Dane)	55.869	16.402	53.540	14.453
İtalyan Çimi	53.640	156.787	52.170	150.718
Mısır(Dane)	43.770	42.501	36.897	38.937
Tütün	32.987	2.366	32.920	2.895
Ayçiçeği (Yağlık)	24.504	8.381	26.259	9.023
Patates	1.891	5.821	3.225	10.170
Diğer	183.208	351.909	202.082	384.204
Toplam	1.829.964	3.571.977	1.809.553	3.603.737

Kaynak: (TÜİK 07.01.2026 tarihli verileri)

Meyve

İlimizde tarım yapılan alanların %59'unda meyvecilik yapılmaktadır. İncir ve kestane üretiminde ülkemizde 1., zeytin üretiminde 3. Sırada yer almaktadır. Bunun yanı sıra, şeftali, nar ve turuncgil üretiminde ilk sıralarda yer almaktadır.

Tablo 10: Aydın İli Meyve Üretim Verileri

Ürün	2023			2024		
	Meyvelik Alanı (da)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Üretim (ton)	Meyvelik Alanı (da)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Üretim (ton)
Zeytin	1.549.756	22.590.319	173.037	1.528.945	22.465.024	517.487
İncir	382.715	6.529.520	204.156	386.710	6.564.365	209.590
Kestane	79.105	738.985	22.715	79.005	730.021	24.315
Turunçgiller	43.889	1.413.501	162.760	42.902	1.388.425	93.803
Elma	21.538	530.382	23.260	21.338	528.711	24.223
Ceviz	18.104	214.610	5.406	18.107	217.492	5.942
Üzüm	12.578	-	8.681	12.514	-	8.573
Kiraz	12.188	278.175	9.041	11.868	277.307	9.095
Şeftali	8.994	396.139	21.836	8.890	396.875	21.944
Nar	8.368	416.835	17.052	7.833	397.680	19.413
Antep Fıstığı	2.555	148.853	535	2.555	149.094	876
Diğer	18.949	818.092	20.820	18.472	851.600	23.546
Toplam	2.158.739	34.075.411	669.299	2.139.139	33.966.594	958.807

Kaynak: (TÜİK 07.01.2026 tarihli verileri)

Sebze

İlimizde açık alanda ekonomik olarak, domates ve enginar yetiştiriciliği yapılmaktadır. Örtü altında ise ihracata yönelik çilek ve domates yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bunun yanında ilimiz ihtiyaçlarını karşılayacak miktarlarda, birçok sebze çeşidi dönemsel olarak üretilmektedir.

Tablo 11: Aydın ili Sebze Üretim Verileri

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Enginar	3.986	6.165	4.292	6.615
Domates (Sofralık)	11.932	64.324	12.170	69.578
Domates (Salçalık)	6.673	44.931	6.180	40.489
Karpuz	10.210	42.300	9.787	40.132
Biber	9.075	24.066	7.810	20.210
Bezelye	5.229	4.735	2.353	2.448
Patlıcan	3.899	18.627	3.523	15.776
Bamya	3.424	3.286	3.290	3.080
Diğer	32.277	71.539	29.357	64.524
Toplam	86.705	279.973	78.762	262.852

Kaynak: (TÜİK)

Tablo 12: Aydın İli Örtü altı Sebze ve Çilek Verileri

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Domates	527	6.006	273	11.111
Çilek	9.469	38.777	9.481	43.531
Diğer Sebzeler	1.307	6.351	1.223	5.920
Toplam	11.303	51.134	10.977	60.562

Kaynak: (TÜİK)

2.2.Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Tablo 13: Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı

Bitkisel Ürün Desteklemeleri	2024	
	Destekleme Birim Fiyatı	Destekleme Miktarı (TL)
Biyoteknik Mücadele Feromon (Örtü altı)	210 TL/da	6.150,69
Paket (Örtü altı) Feromon + faydalı böcek	2310 TL/da	480.618,60
Biyoteknik Mücadele Feromon+ Tuzak (Örtü altı)	450 TL/da	42.594,75
Biyoteknik Mücadele Feromon + Tuzak (Açık alan)	675 TL/da	773.182,94
Biyolojik Mücadele Faydalı Böcek (Açık alan)	630 TL/da	213.890,67
Bombus Arı Desteği	100 TL/koloni	111.800,00
Dane Zeytin Desteklemesi	20 kr/kg	3.634.074,20
Geleneksel Zeytin Bahçelerinin Reh. Dest.	100 TL/da	
Hububat, Baklagil ve Dane Mısır Fark Dest. TMO 1 taksit	10-175 kr/kg	64.312.460,24
Hububat, Baklagil ve Dane Mısır Fark Dest. TMO 2 taksit	10-175 kr/kg	5.653.977,93
Hububat, Baklagil ve Dane Mısır Fark Dest. TMO 3 taksit	10-175 kr/kg	
Katı Organik ve Organominarel Gübre Dest.	40 TL/da	5.987.213,12
Küçük Aile İşletmesi Desteği	200 TL/da	156.324,80
Mazot ve Gübre Desteği	138-472 TL/da	566.625.169,56
İyi Tarım Uygulamaları Desteği	50-400 TL/da	1.797.500,91
Organik Arılı Kovan Desteği	30 TL/ kovan	-
Organik Tarım Desteği	50-270 TL/da	16.170.742,08TL
Yağlı Toh. Fark Ödemesi Desteği	160 kr/kg	382.567.419,91
Sertifikalı Fidan Kullanımı Desteği	400-1000 TL/da	2.402.426,80
Sertifikalı Fidan Üretimi Desteği	0,25 -0,50 TL/adet	-
Sertifikalı Tohum Kullanımı Desteği	10-260 TL/da	2.168.523,43
Sertifikalı Tohum Üretimi Desteği	0,10 - 4TL/kg	-
Yem Bitkileri Desteği	120-300 TL/da	55.936.606,70
Zeytinyağı Fark Ödemesi Desteği	100 kr/kg	9.776.540,31
Lisanslı Depo Desteği	100 tl/ton	465.741,23
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği	170 TL/da	9,278,600
Toplam		1.119.283.886,73

2.3. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Faaliyetleri

İlimizde 2024 yılında 9.847 üretici, 38.181 ha alanda 181.393 ton üretim ile organik tarım faaliyetinde (geçiş süreci dahil) bulunmakta olup, ülkemizde ilk sıralarda yer almaktadır. (2025 yılı verileri açıklanmamıştır.)

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında ilimiz Söke ve Didim İlçe ve mahallelerinde 2022 yılında uygulanmaya başlanan “Organik Pamuk Yetiştiriciliği Projesi” 2025 yılında da 80 üretici ve 26.757 da alanda devam etmiştir. Bu yıl içinde; KSK hizmet alımı desteği sağlanmış, 6 Anadolu Lisesinde 10. sınıf 815 öğrenciye eğitimler verilmiştir. 7 adet dijital feromon tuzaklar kurulup zararlı takibi yapılmış ve hasat sezonu kaldırılmıştır. Proje değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kontrol ve Sertifikasyon kuruluşu tarafından yapılan kontroller sonucunda 27 üretici 12.462 da alanda organik statüye ulaşmıştır. Bu üreticilerden 22’si ve 3.506 da alan için organik pamuk grup sertifikası düzenlenmiştir.

İlimizde uygulanmakta olan Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında 25 adet numune alınarak pestisit analizi amacıyla GKLM ‘ne gönderilmiş; analiz sonuçlarında olumsuz bir durumla karşılaşmamıştır.

Aydın İli genelinde Organik Tarım Birimlerince Organik tarım faaliyetinde bulunan 227 adet müteşebbis denetimi gerçekleştirilmiştir. 80 eğitim düzenlenmiş, 2.192 kişiye Organik Tarım eğitimi verilmiştir. 3 müteşebbise 5662 sayılı kanunun ilgili maddeleri gereğince 321.280 TL’ lık cezai işlem uygulanmıştır.

Tablo 14: Organik Bitkisel Üretim Verileri (Bakanlık 2024)

Süreç	Gerçek Çiftçi Sayısı	Gerçek Üretim Alanı (ha)	Doğal Toplama Alanı (ha)	Nadas Alanı (ha)	Toplam Alan (ha)	Üretim Miktarı (Ton)
Geçiş	3.045	12.264,42	0,00	9,76	12.274,19	54.386,29
Organik	6.802	25.904,91	0,00	1,58	25.906,49	131.006,69

Kaynak: (TOB)

Tablo 15: Organik Hayvancılık Verileri (Bakanlık 2024)

Hayvan Türü	İşletme Sayısı / Adet		Hayvan Sayısı / Adet		Süt Üretim Miktarı / Ton	
	Geçiş	Organik	Geçiş	Organik	Geçiş	Organik
Büyükbaş	0	1	0	604	0	2.400,00

Kaynak: (TOB)

İyi Tarım Faaliyetleri

İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü kapsamında 2025 yılında 38 üreticinin arazi, dosya ve işletme denetimleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 110 adet toplantı ile 1146 kişiye eğitim verilmiştir. Piyasa denetimi kapsamında 72 adet market denetimi yapıldı. Piyasa denetimlerinde satış yerlerindeki İTU Sertifikalarının güncel olup olmadığı Gıda Kontrol Görevlileri ile birlikte denetlenerek tüketicilerin sağlığının korunması hedeflenmektedir. Bu kapsamda market çalışanları da eğitilerek genellikle meyve, sebze ve mantar ile tavuk ürünlerinde bulunan İTU logosu ile satışa sunulan ürünlerin güncel sertifikaları kontrol edilerek denetim gerçekleştirilmektedir.

İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında ilimizde

2025 yılı içinde 3 adet proje yürütülmüştür. Birinci proje “Atıkları Toplayalım Geleceğe Nefes Olalım”, İkinci Proje Kerevet Alımı ve dağıtımı ile ilgili olarak “Aydın Emanetine Sahip Çıkıyor” ve Üçüncü Proje “Didim İlçesinde Ab-ı Hayat ile Zeytinin Yolculuğu” toplamda yürütülen 3 adet proje Bakanlığımız BÜGEM tarafından onaylanarak finanse edilmiş ve bu kapsamda 2025 yılında toplam 875.000 TL ödenek gönderilmiştir.

2.4.Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

Ayçiçeği (Yağlık) Üretimini Geliştirme Projesi ile 110 çiftçimize 5.106,29 kg. Ayçiçeği (Yağlık) tohumu dağıtımı yapılmıştır.

900 Rakım ve Üzeri Mahallelerde Geççi Domates Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi ile 275 çiftçimize 360.443 adet domates fidesi dağıtımı yapılmıştır.

Gemlik Zeytin Yetiştiriciliği Projesi ile 275 çiftçimize 15.000 adet zeytin fidanı dağıtımı yapılmıştır.

Meyve Fidanı Dağıtım Projesi ile 341 çiftçimize 32.200 Adet Kestane, 31.461 Adet İncir (Sarılöp) ve 10.430 Zeytin (Memecik) adet fidanı dağıtımı yapılmıştır.

Turşuluk Biber (Kardoula ve Makedon) Fidesi Dağıtım Projesi ile 25 çiftçimize 60.000 adet biber fidesi dağıtımı yapılmıştır.

Sorgum Sudan Otu Melezi Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi 138 çiftçimize 10.450 kg. Ayçiçeği (Yağlık) Sorgum Sudan Otu Melezi tohumu dağıtımı yapılmıştır.

2.5.Bitki Sağlığı ile Bitki Sağlığı Uygulama Programları

Şeftali Entegre mücadele kapsamında şeftali yaprak kıvrıcıklığı ve şeftali küllemesine karşı 1.274 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Entegre mücadele kapsamında turunçgillerde 8.158 da alanda Akdeniz Meyve sineğine karşı kimyasal ve biyoteknik mücadele yapılması sağlanmıştır.

Entegre mücadele kapsamında incirde kırmızı örümcek ve kanlı balsıraya karşı 1.618 da alanda mücadele yapılmıştır.

İl Müdürlüğümüz ve Muğla Orman Bölge Müdürlüğü ile birlikte, Efeler, Nazilli ve Köşk ilçelerimizde kestane üretim alanlarına 4120 adet Torymus sinensis parazitoid salımı gerçekleştirilmiştir.

2025 yılında Bakanlığımız, Aydın Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) ve çiftçi katkısı ile temin edilen 28.374 adet Akdeniz Meyvesineği kitlesel yakalama tuzağı dağıtımı yapılmıştır.

Bakanlığımız bütçesinden karşılanarak, Akdeniz Meyvesineği mücadelesinde kullanılmak üzere alınan 13.000 adet siyah poşet üreticilere dağıtılmıştır.

Akdeniz Meyvesineği İzleme projesi çalışmaları kapsamında 17 ilçede 80 adet monitör tuzak ile zararlı takibi yapılmaktadır. Ayrıca Turunçgil yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı 5 ilçemizde Akdeniz Meyvesineği Ulusal Eylem Planı Projesi çalışmaları ile Akdeniz Meyvesineği takibi yapılmakta, üreticiler konu hakkında bilgilendirilmektedir.

Yıl boyunca turunçgil ve incir bahçelerinde hastalık ve zararlılar ile ilgili yapılan eğitimlerde toplamda 1647 üretici bilgilendirilmiştir.

Zeytin Entegre Mücadele Çalışmaları

Bakanlığımızca Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü’nce 1996 Yılında programa alınan Zeytin Entegre Mücadele proje çalışmaları, 2026 yılı itibariyle ilimizde (17 ilçede) 168.300 dekar alanda yürütülmektedir.

2025 Yılı “Zeytin Entegre Mücadele Uygulama Raporu” hazırlanarak “Gıda Kontrol Genel Müdürlüğüne ve “İzmir Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne 07.01.2026 tarihinde gönderilmiştir.

Tablo 16: Zeytin Entegre Mücadele Verileri

İlçe adı	2025	Mahalle Sayısı	Üretici Sayısı	Bahçe Sayısı	Uygulama Alanı (da)
Bozdoğan	98.71	12	235	235	15.5
Buharkent	8.225	6	60	60	4
Çine	215.65	12	300	300	18
Didim	59.7	6	247	247	9
Efeler	160.044	6	150	150	14
Germencik	134.4	12	145	145	12.5
İncirliova	38.06	7	165	165	5.8
Karacasu	104	8	155	155	12
Karpuzlu	118.715	3	190	190	11.5
Koçarlı	150.712	7	205	205	11.5
Köşk	65.6	12	135	135	11
Kuşadası	19.5	10	75	75	4
Kuyucak	52.22	9	145	145	8
Nazili	52.65	17	125	125	7
Söke	225.2	15	640	640	11
Sultanhisar	62	11	120	120	7
Yenipazar	40.5	6	120	120	6.5
Toplam	1.605.886	159	3.212	3.212	168.3

Entegre mücadele projelerinin amacı İl ve İlçe Müdürlüğündeki teknik elemanlar ile proje dâhilindeki üreticilerin koordineli olarak çalışmalarını sağlamak ve en az girdi ile yüksek verimli, kaliteli ve kalıntısız ürün elde etmelerini gerçekleştirmektir. Ayrıca üreticilerin tarımsal faaliyetlerde bulunurken yeni teknikleri kullanmalarını, hastalık ve zararlıları tanımlarını ve bunların mücadele zamanlarını öğrenerek kendi bahçelerinin danışmanı haline gelmeleri amaçlanmaktadır.

Ana zararlılar olarak Zeytin Güvesi ile Zeytin Sineğinin yanında Zeytin Çiçek Sapsokanı, Zeytin Pamuklu Biti, Zeytin Kırlangıç Böceği, Zeytin Maymuncuğu, Zeytin Kızılkurdu, Zeytin Kurdu, Zeytinde Filizkırın ve Zeytin Fidan Tırtılı zararlıları da ilimizde önemli zararlılar olup dönem dönem, bölge bölge, popülasyonu artarak EZE(Ekonomik Zarar Eşiği)'nin üstünde zararlanmalara sebep olmaktadır. İlgili zararlılar monitör tuzaklar ve saha çalışmaları ile düzenli olarak kontrol edilmekte gerektiği durumlarda çiftçilerimiz uyarılarak müdahale edilmektedir.

Ana hastalığımız olarak Zeytinde Halkalı Leke hastalığına karşı Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü ile birlikte ilimizde 3 uygulama dönemi tespit edilmiştir. Yine saha çalışmalarımızla her yıl İl Müdürlüğümüzce ilaçlama takvimi belirlenmektedir. İlimizde Verticillium Solgunluğu hastalığı ve Zeytin Dal Kanseri hastalığı da mevcut olup takip ve bilgilendirme yapılmaktadır.

Ocak, Şubat ve Mart aylarında İl Müdürlüğümüzce yapılan arazi çalışmaları neticesinde, zeytin ağaçları fenolojisi mevsim normallerinde geliştikleri tespit edilmiştir. İlimizde kış mevsiminin yağışlı geçmesi nedeniyle ilkbahar sürgünlerinin optimuma yakın düzeyde olduğu görülmüştür.

Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında İl Müdürlüğümüzce yapılan arazi çalışmaları ile zeytin ağaçlarının fenolojisi mevsim normallerinden daha iyi geliştiği gözlemlenmiştir. İlimizde bahar mevsiminin sıcaklık ortalaması normallerin altında seyretmesi, samyeli rüzgarlarının genel olarak olmaması ve bağıl nemin istenen düzeyde olması ile,

döllenme var olan çiçeklenmeye göre optimum düzeyde gerçekleşmiştir.

Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında İl Müdürlüğümüzce yapılan arazi çalışmaları ile zeytin ağaçlarının fenolojisi mevsim normallerinde geliştiği tespit edilmiştir. Mevsim normallerinin çok üstüne çıkmamasından kaynaklı *Verticillium dahliae* hastalığı genel olarak dormant hale geçmediğinden hastalıklı bahçelerde takibata önem verilmiştir.

Ekim, Kasım ve Aralık aylarında İl Müdürlüğümüzce yapılan arazi çalışmalarında mevsim normallerinde seyreden iklim koşullarından mütevellit gelişim optimum seviyede gerçekleşmiş olup sonbahar sürgünleri de istenen seviyede gerçekleşmiştir. Halkalı Leke hastalığı bu geçen yıllarda yapılan uyarı ve mücadele çalışmaları neticesiyle hastalığın şiddeti düşük olarak tespit edilmiştir.

Yapılan kontrollerde enfeksiyon için uygun koşulların oluşmasıyla birlikte II. III. ve I. ilaçlama kapsamında 20.02.2025, 18.03.2025 ve 04.12.2025 tarihlerinde Zeytin Halkalı Leke (*Spilocaea oleaginea*) hastalığı mücadelesi ilanı, İl Müdürlüğümüz web sayfasında ve facebook hesabında yayınlanmıştır. Yine 20.02.2024, 18.03.2025 ile 04.12.2025 tarihlerinde 17 İlçe Müdürlüğüne resmi yazı yazılmıştır. Kış dönemi hastalık takibatı devam etmektedir.

Mart ayında İl Müdürlüğümüzce yapılan arazi çalışmaları ile Zeytin Güvesi (*Prays oleae*) zararlısına karşı monitör tuzaklarla tespit-takibi yapılmıştır. Bu yıl zararlının yaprak neslindeki artış ve önceki yıllarda yaptığımız gözlem-tespitlerle de sabit olmak üzere zararlanma takviminin son beş yılda erkene geldiğini göstermektedir. Bu haseple kontrollerimizi titizlikle yapıp geçen senede yaptığımız gibi kontrollerimizi daha erkene almış bulunmaktayız. Zararlı popülasyonu EZE'nin üstünde olması hasebiyle 18.04.2025 tarihinde Zeytin Güvesi Çiçek Nesline karşı, yine 29.05.2025 tarihinde Zeytin Güvesi Meyve Nesline karşı mücadele ilanları İl Müdürlüğümüz web sayfasında ve facebook hesabında yayınlanmıştır. Yine 18.04.2025 ve 29.05.2025 tarihlerinde 17 İlçe Müdürlüğüne resmi yazı yazılmıştır. Mevsim koşulları itibariyle bu yılki Zeytin Güvesi popülasyonunun da artıştan ötürü takibatımız titizlikle devam etmektedir.

Zeytin Pamuklu Biti (*Euphyllura* spp.) zararlısına karşı yapılan kontrollerimizde bu zararlının genel olarak EZE'nin altında kaldığı görülmüştür.

Haziran itibariyle Zeytin Sineği (*Bactrocera oleae*) monitör tuzakları 17 İlçe Müdürlüğüne dağıtılmıştır. Haftalık sayım sonuçları takibata dahildir. Zeytin Sineği zararlısına karşı monitör tuzaklarla tespit-takip yapılmış ve 15'er gün ara ile en az 2 defa ilaçlama yapılması tavsiye edilmiştir. İlimiz genelinde geçen yılın kuraklığından ötürü zararlı popülasyonunun düşük olması zararlıyla mücadeleyi kolaylaştırmıştır. İlimizdeki kontrollerde genel itibarla zararlı popülasyonu sofralık ve yağlık alanlarda EZE (Ekonomik Zarar Eşiği)'nin altında tutulmuştur. Zeytin Sineği zararlısına karşı 06.08.2025 tarihinde İl Müdürlüğümüz web sayfasında ve facebook hesabında yayınlanmıştır ve 17 İlçe Müdürlüğüne resmi yazı ile ilaçlama ilanı verilmiştir.

Zeytin Fidan Tırtılının (*Palpita unionalis*) yoğun olduğu sahil bölgelerindeki bahçelerde geçen yılki yoğun mücadele çalışmaları neticesinde zararlı popülasyonu şu an için EZE'nin altındadır. Geçen yıl zararı tespiti edilen Zeytin Maymuncuğu (*Otiorrhynchus ovalipennis*) ve Zeytin Kırlangıç Böceği (*Agalmatum flavescens*) zararlılarının Didim ve Kuşadası ilçelerimizde takibatı devam etmektedir.

Zeytinde *Verticillium Solgunluğu* (*Verticillium dahliae*) hastalığı ile ilgili kontrollerimizde hastalık etmeninin normal seyrinde yayılmaya devam ettiği görülmüş yine Zeytin Zeytin Dal Kanseri (*Pseudomonas savastanoi*) hastalığı ilimizde en yüksek olarak Karacasu ilçemizde görülmekle beraber birçok ilçemizde lokal olarak tespit edilmiştir.

Pamuk Entegre Mücadele Çalışmaları

2025 Yılı Pamuk Entegre Mücadele Programı Gerçekleşme Durum Tabloları düzenlenmiştir.

Tablo 17: Pamuk Entegre Mücadele Verileri

İlçe	Program		Uygulama		Gerçekleşme %	2026 Yılı Teklifi	
	Üretici Sayısı	Alan(da)	Üretici Sayısı	Alan(da)		Üretici Sayısı	Alan (da)
Buharkent	2	100	2	216	100		
Çine	1	250	2	250	100	2	100
Didim	100	20000	106	20030	100	100	15000
Efeler	260	19000	298	19002	100	97	15000
Germencik	360	19000	400	19066	100	200	19000
İncirliova	90	12000	98	12004	100	90	12000
Koçarlı	180	30000	210	30000	100	120	28000
Köşk	4	750	6	797	100	4	300
Kuyucak	3	500	5	500	100	2	100
Nazilli	30	6000	33	6003	100	25	4000
Söke	150	64800	162	65021	100	125	73200
Sultanhisar	15	1000	20	1004	100	15	800
Yenipazar	5	1600	6	1739	100	20	2500
Toplam	1.2	175	1.348	175.516	100	800	170

İlimizin 2025 yılı üretim sezonunda 494 000 da alanda ekilişi gerçekleştirilen pamukta; 175.516 dekada ve 1348 üretici ile Pamukta Entegre Mücadele çalışmalarımız yürütülmüştür.

24.08.2023 tarih ve 32289 sayılı Pembekurt ile Mücadele Hakkında yönetmelik çerçevesinde ilimizde bulaşmanın önlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla ilçelerde ekipler oluşturulmuş, takiplerimiz yapılmıştır. Yönetmelik gereği çırcır fabrikaları 15 Mart tarihine kadar iş ve işlemlerini tamamlamış, kontroller yapılmış ve başlama formları toplanmıştır. İlimiz genelinde pamuk ekimi yapılan bütün ilçelerimiz (Bozdoğan, Karacasu, Kuşadası ve Karpuzlu ilçelerimiz hariç) programa dâhil edilmiştir. Çalışmalara İl ve İlçe Müdürlüklerinden 47 teknik personel katılmıştır. Proje çalışma planları düzenlenerek Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğümüze ve koordinatörümüz olan Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü' ne gönderilmiştir. Proje kapsamında bölgelere hitap edecek şekilde seçilen pamuk tarlalarına monitör amaçlı Pamuk Yaprakkurdu, Çizgili Pamuk Yaprakkurdu ve Yeşil Kurt, Dikenlikurt, Pembekurt için tuzaklar asılmıştır. Arazi çalışmalarımızda ilçelerde kurduğumuz teknik ekiplerle haftalık olarak tarla kontrolleri, tuzak kontrolleri ve çiftçi ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Tuzak kontrollerinden elde edilen sayım sonuçlarına göre bu zararlılara karşı ekonomik zarar eşiğini aşan tarlalarda mücadele yapılması hususunda üreticiler uyarılmaktadır. Gerekli önlemler alınmıştır. Ayrıca üretim sezonu içerisinde kımız, örümcek, yapak biti, yaprak piresi, tütün beyazsineği, tütün tripsi, zararlıları açısından kontroller yapılmış Teknik Talimatımız doğrultusunda sayımları yapıp ekonomik zarar eşiğini aşan durumlarda uyarı yazılarımız ilçe müdürlüklerimiz ve çiftçi kuruluşlarımıza yazılmaktadır. Bu yıl da bazı bölgemizde tarla kenarlarında görülen Pamuk unlu biti zararlısı için Bakanlığımızdan geçici tavsiye istenmiştir ve takipleri yapılmaktadır. Gelen geçici tavsiyenin haber duyuruları yapılmıştır. Söke ilçesinde Eylül ayında tuzak sayımlarında pembekurt ve dikenlikurt yoğunluğunun artması üzerine tarla kontrolleri yapılarak üreticiler bilgilendirilmiştir. 2025 Yıl sonu Pamuk

Entegre Mücadele Uygulama Raporu, Pamuk Entegre Mücadele Gerçekleşme Raporu, Pamuk unlu bitki geçici tavsiye sonuç raporu ve İl Müdürlükleri geçici tavsiye talep formları hazırlanarak Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne ve İzmir Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Genel Meyve Hastalık ve Zararlıları ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Ocak-Aralık ayları içerisinde meyve hastalık ve zararlılarıyla ilgili sorunlarla gelen üreticilere gerekli bilgiler verilerek getirdikleri hastalıklı örnekler teşhis edilip mücadele önerilerinde bulunulmuştur. 2025 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı gereği, ilimiz meyve ağaçlarına ait (İncir, erik, kiraz, antepfıstığı, kestane, turuncgil, şeftali, ceviz, vd.) hastalık ve zararlıları ile ilgili mücadele çalışmaları hastalık ve zararlıların çıkış zamanları, yoğunlukları ve fenolojiye uygunluk durumları değerlendirilerek sürdürülmüştür.

Kiraz Sineği (Rhagoletis cerasi) zararlısı ile Kuyucak, Efeler, Nazilli ve Kuşadası ilçelerimizde monitör tuzaklar vasıtasıyla ilaçlama zamanı tespit edilerek mücadele edilmiştir.

Antepfıstığı Gözkurdu (Thaumetopoea solitaria) zararlısı ile geç kış ve ilkbaharda yapılan mekanik mücadeleye devam edilmiştir. Zararlıya karşı kimyasal mücadele en aza indirgenmiştir.

Ağaç Sarı kurdu (Zeuzera pyrina) zararlısı önemli bir polifag zararlı olup, başta zeytin olmak üzere; erik, kiraz, nar, elma ve antepfıstığında takibatı yapılmakta olup an itibarıyla ilimiz için olumsuz bir durum tespit edilmemiştir.

Buğday Entegre Mücadele kapsamında sürme ve yabancı ota karşı 97.386 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Patates Entegre Mücadele kapsamında patates böceği, yabancı ota karşı 3.129 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Özel sürvey çalışmaları kapsamında; Hububat Hastalık ve Zararlıları Sürveyi (Pas, Septorya, Süne) çalışmaları kapsamında; 41.963 da alanda sürvey yapılmış olup ekonomik eşiği aşacak şekilde zarar görülmemiştir.

Özel sürvey programları kapsamında; Patatesle ilgili 7 konu (Patates Siğili, Bakteriyel Solgunluk ve Patates Kahverengi Çürüklüğü, Patates Halka Çürüklüğü, Patates Güvesi, Patates Kist Nematodları ve Patates Kök Ur Nematodları) Epitrix similaris zararının tespiti için 1.245 da alanda sürvey çalışmaları yürütülmüştür.

Sert çekirdekli meyvelerle ilgili şarka virüsü (38 numune) ve monilinia fructicola (33 numune) konularında 419 da alanda makroskopik muayene yapılmıştır.

Fumigasyon çalışmaları kapsamında; ilimizde faaliyet gösteren 3 firma tarafından 117.840 ton ürüne 1.433 Kg fumigant (Quickphos–Grainphos) işlemi uygulanmıştır.

Pestisit kalıntısı ile mücadele çalışmaları kapsamında şube müdürlüğümüz tarafından uygulanan “Biyoteknik Mücadele Yöntemleri Projesi” kapsamında; Narman ve Aziziye ilçelerimizde bulunan toplam 10 da alana sahip 2 bahçede kiraz sineği ve elma iç kurdu ile mücadele edilmiştir.

Ayrıca 132 adet feromon tuzak ile kiraz sineği, elma iç kurdu ve domates güvesi zararlısı gözlemlenmiştir. Popülasyonun yoğun olduğu alanlarda ilaçlama tavsiyesinde bulunulmuştur. Ayrıca 2024 yılı içinde domates güvesi mücadelesinde kullanılmak üzere 35 adet elma iç kurdu mücadelesinde kullanılmak üzere 44 adet feromon tuzak üretim alanlarında kullanılmıştır.

2024 yılı içinde ilimizde üretilmiş ve yurtdışına ihraç edilmiş olan 1.500 Ton Çerezlik Ayçiçeği kontrol edilerek “Bitki Sağlık Sertifikası” düzenlenmiş ve ihracat

gerçekleştirilmiştir.

Tablo 18: Bitki Sağlık Sertifikası Verileri

Görev Yeri	Müh./İns. Sayısı	Aktif B.S.S. (adet)	İhracat Miktarı (kg)
İl Müdürlüğü (BÜBS Şube Müdürlüğü)	15	4.077	64.067.810
Bozdoğan İlçe Müdürlüğü	1	31	548.797
Nazilli İlçe Müdürlüğü	3	1.889	16.005.601
Söke İlçe Müdürlüğü	2	421	49.562.050
Sultanhisar İlçe Müdürlüğü	1	43	565.676
Toplam	22	6.461	130.749.934

2025 yılı içerisinde ihracatçı firmalar tarafından; ihraç edilmek üzere hazırlanan 130.750 ton bitki ve bitkisel ürün Bitki Karantinası Yönetmeliği kapsamında, ilimiz inspektörleri tarafından kontrol edilerek karantina etmeninden ari ve alıcı ülke mevzuatına uygun görülen ürünler için 6441 adet Bitki Sağlık Sertifikası düzenlenerek ihracatçı firmalarımıza teslim edilmiştir.

Tablo 19: İhraç Edilen Ürünlerin Gruplarına göre Sınıflandırma

İhraç Edilen Ürünler	2021 (ton)	2022 (ton)	2023 (ton)	2024 (ton)	2025 (ton)
Kuru Ürünler	66.162	61.604	65.199	61.853	52.118
Taze Meyve Sebze	16.619	13.138	12.591	6.954	7.290
Zeytin	22.196	28.749	17.095	6.302	7.491
Zeytinyağı	99	117	62	109	111
Diğer Bitkisel Ürünler	68.332	38.827	90.659	64.142	63.741
Toplam	173.408	142.435	185.607	139.359	130.750

Tablo 20: İlimizde Yetiştirilen Önemli Ürünlerinin İhracat Miktarları

Ürün Adı	2021 Yılı Miktarı (kg)	2022 Yılı Miktarı (kg)	2023 Yılı Miktarı (kg)	2024 Yılı Miktarı (kg)	2025 Yılı Miktarı (kg)
Kuru İncir	51.170.484	48.649.312	50.593.428	45.372.129	41.663.718
Ham Pamuk	52.451.657	13.296.741	59.669.948	36.664.536	39.165.177
Zeytin	22.196.240	28.749.363	17.095.392	6.302.004	7.490.907
Taze Çilek	10.732.052	3.580.342	12.591.163	1.441.538	554.453
Kestane	3.317.125	4.057.123	2.240.419	1.369.202	3.166.719
Taze Mandarın	823.874	996.064	1.943.530	1.580.115	1.114.135
Çam Fıstığı	364.78	247.41	346.502	604.375	311.835
Taze Portakal	114.1	763.62	172.7	298.402	40.837
Zeytinyağı	98.837	116.859	62.275	108.501	110.91
Taze İncir	145.934	909.337	384.064	437.433	362.031

2.6.Bitkisel Üretime Yönelik Diğer Çalışmalar

Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayii Hizmetleri

207 adet bitki koruma ürünü bayiiine toplam 388 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Aydın ilinde reçete yazmaya yetkili 435 kişi bulunmakta olup bilgilendirme ve kontrol çalışmaları sürdürülmüştür.

147 adet zirai mücadele alet ve ekipman bayiiine yönelik 232 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Programı

İlimizde 2025 yılında bitkisel ürünlerde yasaklı, tavsiye dışı veya hatalı pestisit kullanımı nedeniyle oluşabilecek risklerin önlenmesi amacıyla Bitki Sağlığı Uygulama Programında Yayınlandığı üzere 19 çeşit üründe (şeftali, incir, nar, çilek, portakal, limon, mandalina, erik, üzüm, marul, ıspanak, kiraz, biber, domates, elma, hıyar, enginar, patlıcan, bamya) üretim dönemleri dikkate alınarak 651 adet numune alınması planlanmıştır.

2025 yılı içinde toplam 767 adet numune alınmıştır. Alınan numunelerde yapılan analiz sonuçlarına göre MRL üzeri bulunan 97 ürün için hasat geciktirme işlemi, tavsiye dışı kullanım tespit edilen 88 üründe idari yaptırım cezası uygulanmıştır. Yapılan denetimler sonucunda yasaklı pestisit kullanıldığı tespit edilen İncirliova ilçesinde bir üreticide ortalama 400 kg çilek, Kuşadası ilçesinde bir üreticide tahmini 15 ton mandalina ürünü imha edilmiştir.

Aynı zaman program harici ihracat ve piyasaya sunulan ürünlerin denetimi amacıyla siyah incirde ethephon kullanımını denetlemek amacıyla 37 numune alınmış ve 8 üreticiye idari para cezası uygulanmıştır. 2025 yılında farklı olarak ilk defa Bakanlık talimatıyla 68 adet zeytin numunesi alınmış olup analiz sonuçlarında herhangi pestisit kalıntısına rastlanmamıştır.

Bitki Karantinası Çalışmaları

Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması kapsamında 2 adet operatör kayıt altına alınmıştır. Güncel başvurusu devam eden operatörlerin pasaport düşümleri yapılmış olup, yıllık denetimleri yapılmıştır.

Bakanlığımız 2025 Bitki Sağlığı Uygulama Programı kapsamında İlimizde 12 üründe 32 etmen için sürvey teklifi yapılmıştır. Bu bağlamda Patates Karantina Etmenleri Takibi Projesi kapsamında 3 adet patates yumrusu, 3 adet patates zemin toprağı alınarak Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü' ne gönderilmiş olup analiz sonucuna göre herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşılmamıştır.

İlimiz için belirlenen toprak numune alım dönemlerinde Bitki Pasaportu Sistemine kayıtlı süs bitkisi, fide, fidan operatörlerine ait 25 adet torf ve toprak numuneleri alınmış ilgili Enstitüye gönderilmiş olup analiz sonucuna göre herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşılmamıştır.

Sürvey Talimatı kapsamında Monilinia fructicola Ari Alan çalışmaları kapsamında 4 adet Şeftali, 3 adet kiraz ve 1 adet kayısı numunesi alınarak Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü' ne gönderilmiştir. Analiz sonuçlarına göre 1 adet kiraz numunesinde Monilinia fructicola etmeni ile bulaşıklık tespit edilmiş olup diğer örneklerde etmene rastlanmamıştır. Ayrıca Eylül ayında 6 adet elma numunesi alınarak Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü' ne gönderilmiştir. Aynı şekilde Xylella Yaprak Yanıklığı (Xylella fastidiosa) takibi kapsamında da 5 adet zeytin ve 3 adet turunçgil numunesi alınarak İzmir Zirai Karantina Müdürlüğü' ne gönderilmiştir.

Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile ortak proje yürütülmeye başlanmış ve İlimiz üretim alanlarında konukçu bitkilerde Mumya Hastalığı (Monilinia fructicola) etmeni için Ari alan tesisi saha tarama ve numune alım çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız tarafından gönderilen Batı Mısır Kök Kurdu (Diabrotica virgifera) feromon tuzakları asılarak, Güz Tırtılı (Spodoptera frugiperda) arazi çalışmaları devam etmekte olup sürvey sonuçları sisteme girilmiştir.

Turunçgil Yeşillenme Hastalığı vektörü olan Turunçgil Asya Psilidi takibi kapsamında; Kuşadası, Efeler, Nazilli, Sultanhisar ve Kuyucak İlçelerinde turunçgil bahçelerine sarı yapışkan tuzak asılmıştır. 3 tekerrürlü yapılan tuzak asım çalışmalarında belli periyotlarda yenilenen tuzaklardan 3. grup yapışkan tuzak örnekleri analiz amacıyla İzmir Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Kahverengi Kokarca (Halyomorpha halys) eylem planı kapsamına 3 ilçemizde 9 kontrol noktasında tuzaklar asılmış olup takibi yapılmaktadır. İlimizde henüz zararlıya rastlanmamıştır.

Ulusal Palmiye Kırmızı Böceği Projesi kapsamında; ülkemizdeki Palmiye Ağacı varlığını tespit etmek ve ağaçları korumak için zararlı çıkışlarının başlama döneminde İlimize bağlı İlçelerden Didim, Kuşadası, Söke, Efeler ve Koçarlı İlçelerinde Palmiye Kırmızı Böceği tuzağı takip çalışmaları devam etmektedir. Bakanlığımız tarafından gönderilen tuzak ve feromonların yenilenme çalışmaları devam etmektedir. Kurumlar resmi yazı ile Palmiye Böceği mücadelesi konusunda bilgilendirilmektedir.

Tarımsal Mekanizasyon ve Genel Zararlılar Birimi

Çekirge:

Tablo 21: Çekirge Garsiyat Verisi

İlçe Adı	Garsiyat Alanı Adı	Çekirge Bulaşık Alan (da)	İlaçlama Yapılan Garsiyat Alanı (da)	Kültür Bitkisinde Uygulama Yapılan Alan (da)	Salım Yapılan Keklik Miktarı (adet)
Bozdoğan	Kavaklı	50	0	0	0
Bozdoğan	Kılavuzlar	100	0	0	0
Bozdoğan	Örtülü	25	0	0	0
Çine	Taşoluk (Cabarlar)	100	0	0	0
Çine	Yörükler (Köy civarı)	200	0	0	0
Efeler	Böcek	25	0	0	0
Efeler	Horozköy	75	0	0	0
Efeler	Horozköy(Köy civarı)	50	0	0	0
Efeler	Kuloğulları	25	0	0	0
Karacasu	Gölet-1, Gölet-2, Gölet-3	25	0	0	0
Karacasu	İşıklar	25	0	0	0
Karacasu	Palamutçuk	25	0	0	0
Karacasu	Palamutçuk	25	0	0	0
Kuyucak	Çobanisa-1	25	0	0	0
Kuyucak	Çobanisa-2	25	0	0	0
Kuyucak	Dereköy	75	0	0	0

Kuyucak	İğdecik	25	0	0	0
Nazilli	Eyçelli	75	0	0	0
Nazilli	Karıncalı-1	125	0	0	0
Nazilli	Oyukbaba	25	0	0	0
Nazilli	Yellice	50	0	0	0
Söke	Avşar(Köy Civarı)	50	0	0	0
Söke	Güllübahçe	50	0	0	
Söke	Karacahayıt (Köyici)	25	0	0	0
Söke	Sarıkemer (Ağız)	25	0	0	0
Söke	Sarıkemer (Burun)	50	0	0	0
Yenipazar	Atalan	25	0	0	0
Yenipazar	Dömen-1	25	0	0	0
Yenipazar	Dömen-2	25	0	0	0
Toplam		1450	0	0	0

Bakanlığımızın 2025 yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı dahilinde 8 ilçemizde 1450 da alanda sürvey yapılmış olup sürvey çalışmaları sonucunda ilçelerimizde mücadele yapılacak yoğunlukta zararlıya rastlanmamıştır.

Depoda 50 Litre ilaç mevcuttur. Mücadele meralarda devlet yardımı şeklinde yapılmaktadır.

Tarla Faresi:

Tablo 22: Tarla Faresi Gözlem Cetveli

İlçe Adı	Survey Yapılan Alan	Mücadele Uygulama Alanı	Kullanılan Zehirli Yem Miktarı (kg)	Kullanılan Çinko Fosfor Miktarı
	(da)	(da)		(kg/lt)
Çine	500	250	10.00	0.20
Germencik	1000	250	10.00	0.20
Kuyucak	1000	250	10.00	0.20
Karacasu	2000	1000	40.00	0.80
Kuşadası	1000	250	10.00	0.20
Bozdoğan	1000	250	10.00	0.20
Söke	1000	250	10.00	0.20
Buharkent	500	250	10.00	0.20
Didim	500	250	10.00	0.20
Karpuzlu	1000	250	10.00	0.20
Efeler	500	250	10.00	0.20
İncirliova	500	250	10.00	0.20
Koçarlı	1000	250	10.00	0.20
Köşk	1000	250	10.00	0.20
Nazilli	1000	250	10.00	0.20
Sultanhisar	500	125	5.00	0.10
Yenipazar	1000	250	10.00	0.20
Toplam	15000	4875	195.00	2.00

Bakanlığımızın 2025 yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı dahilinde 17 ilçemizde sürvey ekipleri oluşturularak 15.000 Da. sürvey yapılarak tahmini 4875 da alanda mücadele yapılmıştır. 4.875 da alanda 195 kg zehirli buğday 2 kg Çinko Fosfür kullanılmıştır.

Yaban Domuzu:

Bakanlığımızın 2025 yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı dahilinde 2025 yılı içerisinde yaban domuzu süreklilik avı düzenlenmesi ve ilimizde MAK (İl Merkez Av Komisyonu) Vali Yardımcısı başkanlığında toplanarak ilimizde yapılacak süreklilik avı ve avcılarımızın uyacağı esaslar belirlenmiştir.

Mekanizasyon:

Anız Tebliği:

Genelgenin amacı, tarımsal üretimin ana kaynağı olan toprağın biyolojik, kimyasal ve fiziksel yapısının korunarak, doğal denge içerisinde toprağın verimin sürdürülebilirliği için gerekli önlemleri almak, hububat tarımında hasadı takiben toprağın yapısına ve çevreye vereceği zarar göz önüne alınarak, anız yakılmasının önlenmesi için alınacak alternatif tedbirlerle ilgili olarak, teknik elemanların, çiftçilerin eğitilmesini ve kamuoyunun bilgilendirmesini sağlamaktır.

Bu doğrultuda;

05.06.2025. tarih ve 2025/03 no'lu Anız Yakılmasının Önlenmesine Dair Valilik Tebliği hazırlanarak 17 ilçe Tarım ve Orman müdürlüğü ve Kamu Kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir. Hazırlanan Valilik tebliği doğrultusunda 17 ilçemizde oluşturulan 17 ekip ve 34 teknik personelle 38 adet çiftçi toplantısı yapılarak 315 çiftçi teknik personellerle eğitim çalışması yapılmıştır.

22.05.2025 tarih ve 2025/01 no'lu Biçerdöver Valilik Tebliği hazırlanarak 17 İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Kamu Kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Bu tebliğ; tarla bitkilerinin (buğday, arpa, mısır, ayçiçeği, yulaf, çavdar, vb.) zamanında, en az ürün kaybı ile tekniğine uygun olarak hasat edilmesini sağlamak ve bu sayede milli servet kaybını önlemek, biçerdöverlerle yapılan hasatta meydana gelen ürün kayıp ve hasarlarını en alt seviyede tutmak, eğitimsiz ve donanımsız biçerdöver hizmetleri verilmesinin önüne geçerek kamu düzeni ve kamu güveninin korunması amacıyla Aydın İli mülki hudutları dahilinde; biçerdöverlerin çalıştırılmaları, kullanımları, kontrol hizmetlerinin yürütülmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları kapsar. 17 ilçemizde 50 Kontrolör ve 75 adet biçerdöver ile; 253.500 da. Buğday, 47.500 da. Arpa ve 210 da Çavdar hasadı gerçekleştirilmiştir.

Pamuk hasadı; ilimizde 14 ilçemizde 435.120 da alanda 115 Pamuk hasat makinası ile 46 kontrolörün takibi ile gerçekleştirilmiştir.

Bitki Besleme Birimi Çalışmaları

İlimiz genelinde 327 adet gübre bayisi bulunmakta olup, bayii ve üreticilere yönelik 1481 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız programı kapsamında 51 adet numune analize gönderilmiştir.

Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ gereği kurumlarla iş birliği halinde ilimizde faaliyet gösteren 327 adet gübre bayimizde kamera sistemi mevcut olup, İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) tarafından izlenmektedir.

Gübrelerin piyasa gözetim ve denetiminin daha etkili yürütülebilmesi, gübreler ile ilgili daha sağlıklı politika geliştirilebilmesi ve daha etkin planlama yapılması amacı ile Bakanlığımızca uygulanan Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden üretici/ithalatçıdan

nihai tüketiciye kadar olan gübre hareketleri izlenmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı kapsamında 51 adet gübre numunesinin de analiz süreci takibi yapılmıştır. 2025 yılında 123.626 ton gübre kullanılmış olup gübreleme ile ilgili bilgilendirmeler satış pazarlama ve tüketici kanallarında yapılmıştır.

Tohumluk Birimi Çalışmaları

İlimizde, 86.382 da alanda sertifikalı tohum üretimi yapılmaktadır. 2025 yılında 1.078 adet sertifikalı tohumluk beyannamesi verilmiş olup 1.078 adet tarla kontrolü yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler neticesinde yaklaşık 4.692 da alanın sertifikalı tohumluk üretimine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

2025 Yılı içerisinde ilimizde tohumculuk sektöründe faaliyet gösteren 1.365 işletmeye 934 denetim yapılmıştır.

Tablo 23: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sonucu Uygun Numune Sayısı
Tohumluk Bayii	309	330	86	84
Tohum Üreticisi	10	10	907	905
Tohum İşleyicisi	9	9	-	-
Fidan Üreticisi	39	39	-	-
Fide Üretici	7	7	-	-
Tohum Yetiştiricisi	960	530	-	-
Süs Bitkisi Üreticisi	31	9	-	-
Toplam	1.365	934	993	989

Tablo 24: 2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri

Ürün Türü	Beyanname Sayısı (adet)	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (ton)
Buğday	269	13.892	8.499
Arpa	2	197	20
Yonca	13	249	-
Soya Fasulyesi	1	242	-
Tütün	5	70	-
Pamuk	789	71.716	5.696
Toplam	1.079	86.366	14.215

3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

3.1. Hayvan Varlığı

Aydın İlinin sosyo-ekonomik yapısı, iklimi, bitki örtüsü ile kaba yem üretim alanları, sulama potansiyeli, hayvan varlığı ve işletme yapıları, hayvansal ürün üretim verilerinin yanı sıra üretici ve yetiştirici örgütlerinin potansiyeli gibi faktörler büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve çiğ süt üretimi, arı yetiştiriciliği ve arı ürünleri üretiminde ilimizi güçlü kılmaktadır.

Tablo 25: Aydın İli Hayvan Varlığı (baş)

Yıllar	Sığır	Manda	Koyun	Keçi	Kanatlı	Arılı Kovan	Deve
2025	508.060	421	296.912	81.125	4.313.080	268.533	347

Kaynak: (TÜİK)

Büyükbaş hayvancılık bakımından;

İlimiz 508.481 büyükbaş hayvan sayısı ile ülkemizde 8. sırada yer almaktadır. Aynı zamanda büyükbaş hayvan varlığımızın %72,6'sı kültür ırkı olup, %93'lük kültür ve kültür melezi hayvan oranı ile ülkemizin en önemli damızlık hayvan merkezlerinden biridir.

Küçükbaş hayvancılık bakımından;

İlimiz 378.037 küçükbaş hayvan sayısı ile ülkemizde 51. sırada yer almaktadır.

Arıcılık bakımından;

İlimiz 268.533 arı kovan varlığı ile ülkemizde 6. sırada yer almaktadır. Aydın ili bir arıcının bal üretebileceği nadir bir ortam sunmaktadır. Kızılçam, karaçam, fıstık çamı, sandal, akçakesme, laden, funda, kızılğayağ, çınar, meşe, ardıç, söğüt, ceviz ve kavak ağaçlarından oluşan ormanlar ile kekik, adaçayı, salep, böğürtlen, lavanta, yabani çilek ve kapari gibi bitkilerden oluşan genel floraya sahiptir. Ayrıca bir botanik bahçesi zenginliğine sahip Dilek Yarımadası Milli Parkının da sınırlarımız içerisinde yer alması İlimizin, gezginci arıcılar için yıl boyu ev sahipliği yapmasına ve özellikle kışlatma bölgesi olarak yoğun olarak talep görmesine sebep olmaktadır. Bu bitki örtüsü yapısı ve iklimi ile her yıl yaklaşık 2.000 gezginci arıcı ve 500.000 koloniye ev sahipliği yapmaktadır.

İlimiz merkezli olmak üzere İzmir, Muğla, Manisa, Denizli, Balıkesir, Çanakkale ve Antalya illerinde deve güreşleri önemli bir folklorik etkinlik olup, Aydın İli 347 deve varlığı ile ülkemizde 1.sırada yer almaktadır.

Hayvansal Üretim miktarları bakımından;

Aydın, 2024 yılında sanayi aktarılan 635.315 ton çiğ süt üretimiyle ülkemizde en çok süt üreten 4. il olma özelliğini 2025 yılının ilk 9 ayında ürettiği 450.186 ton çiğ süt ile korumaktadır.

Ayrıca, 2.998 ton bal üretimi, 37.912 ton kırmızı et üretimi, 31.820 ton beyaz et üretimi ve 183 milyon 876 bin adet yumurta üretimi ile ülkemiz tarım ve hayvancılığına önemli katkı sağlamaktadır.

3.2. İşletme Sayısı

Tarım ve hayvancılık faaliyetleri ilin ekonomisinde önemli bir yer tutmakta olup, sosyal yapı içerisinde önemli bir unsurdur.

İstihdam sektör dağılımı bakımından tarım sektörünün ülkemiz ortalamasından % olarak 2,5 kat daha fazla olduğu görülmektedir. İlde özellikle büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ön planda olup diğer bitkisel üretim faaliyetleri de hayvancılık sektörünü destekler ve girdi temin eder yapıdadır.

Tablo 26: Aydın İli Tarımsal İşletmelerin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı

	Sayısal Veri	% Değeri
Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)	53.596	
Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS)	1.630	
Büyükbaş işletme (Türkvat)	29.336	
Küçükbaş işletme (Türkvat)	5.067	
Büyükbaş+ küçükbaş işletme (Türkvat)	2.391	

3.3. Hayvancılık Desteklemeleri

Aydın ilinde 2025 yılında hayvancılık sektörüne doğrudan 559.890.480,96TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Tablo 27: Hayvancılık Desteklemeleri

Destekleme Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı (Baş)	Üretim Miktarı (kg/lt)	Destekleme Tutarı (TL)
Buzağı Desteklemesi	14.812	123.144		275.121.800
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	1.342	12.812		12.544.750
Malak Desteklemesi	8	37		70.600
Kuzu-Oğlak Desteklemesi	1.913	94.233		25.685.660
Halk Elinde Islah Desteklemesi	100	33.331		12.693.075
Sürü Yöneticisi İstihdam Desteklemesi	30			1.080.000
Çiğ Süt Desteklemesi	9.870		450.186.411	199.960.017,75
Süt İçerik Analiz Desteklemesi	2.263		72.448.600,5	3.275.916,11
Arılı Kovan Desteklemesi	1.391	237.066		29.458.662
Toplam				559.890.480,96

3.4. Hayvansal Üretimi Geliştirilmesine Yönelik Yürütülen Projeler

Buzağılar Aşılansın Sağlıklı Yaşasın Projesi

Bakanlığımız tarafından desteklenen ve 6.500.000 TL bütçesi olan, 2024 yılında başlatılıp 2025 yılında tamamlanan proje kapsamında gebe sığırların, gebeliklerinin son iki ayında aşılansması suretiyle doğan buzağılarının rotavirus-coronavirus ve E.coli etkenlerinin sebep olduğu hastalıklardan korunması ve yaşamlarının sağlıklı bir şekilde idame etmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 47.170 doz aşının tamamı kullanılmış olup, 2025 yılında yine Bakanlığımız desteği ile ilave 5.500 doz daha aşı alınıp kullanılmıştır.

Dişi Sperma Kullanımı ile Damızlık Sığır İşletmelerinin Sürdürülebilirliklerinin Sağlanması Projesi

Bakanlığımız tarafından desteklenen, 2023 yılında başlayan ve devam etmekte olan 6 (altı) İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz yürütücülüğünde ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği ortaklığında toplam 1.733.000 TL bütçeli projede, damızlık hayvan varlığı açısından ülkemizde önde gelen iller arasında yer alan Aydın'da dişi sperma kullanımının teşvik edilerek, damızlık sığır işletmelerinin sürdürülebilirliklerinin sağlanması, dişi sperma kullanımının Veteriner Hekimler ve üreticiler arasında

kullanımının yaygınlaştırılması, hastalıktan ari işletmelerdeki dişi sığır hayvan varlığının artırılarak, büyükbaş işletmelerinde verim artışının sağlanması (kaliteli süt üretimi), “Hastalıktan Ari İşletme” statüsünün özendirilerek, ari işletme ve hayvan sayısının artırılması amaçlanmıştır.

3.5. Aşılama Faaliyetleri

Aydın ili sahip olduğu yüksek hayvan popülasyonu ve lojistik açıdan kavşak noktası olması sebebiyle, bulaşıcı hayvan hastalıklarıyla mücadele stratejik bir öncelik olarak ele alınmaktadır. Bu doğrultuda yürütülen kesintisiz ve etkin saha çalışmaları neticesinde 2.178.960 doz aşılama gerçekleştirilmiştir.

Tablo 28: 2025 Yılı Aydın Aşılama Sayıları

Aşı Grubu	Program (Yıllık)	Güncel Aşılama Bilgisi (Yıllık)	% (Yıllık)
Şap ilkbahar	488.520	487.416	99,7
Şap sonbahar	485.070	705.350	145
Koyun keçi şap		1320	
Koyun keçi vebası	162.540	167.918	103
Koyun keçi çiçek	382.380	321.700	84
Mavidil	-	5.394	-
Kuduz (kedi-köpek)	18.100	13.228	73
Sığır brusellozu	369.870	362.142	98
Koyun keçi brusellozu	81.270	64.101	79
Ruam	-	92	-
Sığır tüberkülozu	-	37.219	-
LSD	-	1.605	-
Septisemi	-	11.475	-
Toplam	1.987.750	2.178.960	

3.6. Kimliklendirme Faaliyetleri

Büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar, tek tırnaklılar ile sahipli kedi ve köpeklerin kayıt altına alınması çalışmaları kapsamında 2025 yılında 136.632 büyükbaş ve 142.672 küçükbaş hayvan küpelenerek, 9.626 adet kedi ve köpek ile 167 tek tırnaklı hayvana mikroçip uygulaması ile kayıt altına alınmıştır.

3.7. Suni Tohumlama Çalışmaları

İlimizde 2025 yılında 113.107 adet suni tohumlama yapılmıştır. Suni Tohumlama, Tabi Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik ve buna bağlı olarak E-İslah veri tabanına kayıt kapsamındaki iş ve işlemler dâhilinde; İl Müdürlüğünden suni tohumlama izni almış 269 Serbest veteriner hekim ve 18 veteriner sağlık teknisyen/teknikeri tarafından yürütülmektedir. 2025 yılında 3 adet Suni Tohumlama kursu düzenlenmiş ve 45 kursiyer katılarak sertifikalarını almışlardır.

3.8. Hayvan Hareketleri ve Yol Kontrolleri

Aydın il genelinde gerçekleştirilen denetim ve yol kontrollerinde, 5996 sayılı Kanun’un ilgili hükümlerine aykırı hareket eden işletmelere ilgili kanunun 36. Maddesi uyarınca 1.032 araca 14.899.916 TL idari para cezası uygulanmıştır.

3.9. Sevk ve Raporlar

Hayvan hareketlerinde 1984 Veteriner Sağlık Raporu (VSR) ile 24.381 adet büyükbaş,

216 VSR ile 21.673 küçükbaş hayvan olmak üzere 46.054 baş hayvan sağlık kontrolleri yapılarak il dışına sevk edilmiştir.

2025 yılı kurbanlık sevkleri kapsamında 13 VSR ile 215 adet büyükbaş, 18 VSR ile 673 adet küçükbaş hayvan sevk yapılmıştır.

Ayrıca arıcılık faaliyetinin oldukça yoğun olduğu 268.533 arılı kovan varlığına sahip ilimizde 745 adet arılık hareketleri izlenmiştir.

Tablo 29: 2025 Yılı Tür Bazlı Hayvan Hareketleri

Hayvan Türü	Veteriner Sağlık Raporu (Adet)	Hayvan Sayısı
Kanatlı	726	16.536.775
Büyükbaş	1984	24.381
Küçükbaş	216	21.673
Kurbanlık Büyükbaş	13	215
Kurbanlık Küçükbaş	18	673
Arılı Kovan	745	226.885

3.10. Hayvan Üretim Çiftlikleri

Aydın ilinde Damızlık Sığır Yetiştiriciler Birliği tarafından 500 baş kapasiteli ‘Hastalıktan Ari Gebe Düve İşletmesi’ kurulmuş olup, işletmede yetiştirilen damızlık düvelerin yöre çiftliklerine satışı gerçekleştirilmektedir. Faaliyete geçtiği 2017 yılından itibaren 2.964 adet düve satışı gerçekleşmiştir.

3.11. Hayvan Hastaneleri

Aydın, geniş üretim yelpazeyle özellikle tarım ve hayvancılık sektörlerinde bölge ekonomisine yön vermektedir. İlimizde Bakanlığımıza bağlı kuruluşların yanı sıra, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi ve yerel yönetimlerin yürüttüğü projeler, sektörel gelişimi destekleyen güçlü bir ekosistem oluşturmaktadır.

İl genelinde 1 adet hayvan hastanesi ve 3 adet Veteriner Ecza Deposu bulunmaktadır. 11.12.2011 tarih ve 28139 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarları Yönetmeliği hükümleri gereği ilde faaliyet gösteren 1 adet Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarı mevcuttur. 1 adet Veteriner Fakültesi’nde, 1 adet Tıp Fakültesi’nde olmak üzere 2 adet ‘Deney Hayvanları Laboratuvarı’ bulunmaktadır. Bunlara çalışma izni verilmiş olup, her yıl bir defa denetimleri İl Müdürlüğümüz ve Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğünce müştereken yapılmaktadır.

Aynı zamanda 308 adet Veteriner Tıbbi Ürün Perakende Satış yeri mevcuttur. 12 adet hayvancılık işletmesine, 1 adet Üniversiteye, 11 adet Belediye Başkanlığına Veteriner Tıbbi Ürün Temin İzni verilmiştir.

3.12. Halk Elinde Islah Projesi

Halk Elinde Islah Projesi

Halk Elinde Hayvan Islah Projesi kapsamında karya, kıvırcık ırkı koyun, kıl keçisi ıslahı projesi Aydın ilinde 2006 yılından itibaren uygulanmaya başlanmış olup halihazırda 3 projede 108 yetiştirici ve 17.361 baş koyun-keçi ile devam edilmektedir.

3.13. Ari ve Onaylı Süt Çiftliği İşletmeleri Kayıt, Denetim Çalışmaları

İlimizde bulunan 5 adet onaylı süt işletmesi (2.364 büyükbaş hayvan) ve 86 adet hastalıktan ari işletme (12.984 büyükbaş hayvan) test çalışmaları sonucunda sertifikalandırılmıştır.

3.14. Safkan Arap-İngiliz Atı Soy Kütüğü İş ve İşlemleri

Soy kütüğüne kayıtlı 16 adet Safkan Arap ve İngiliz atlarına tescil işlemleri, pedigrî, damızlık belgesi, vize işlemleri ve aşılama çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca 25 Safkan at için 241 doz aşı uygulaması yapılmıştır. 4 at için pedigrî, 1 at için damızlık belgesi düzenlenmiştir.

3.15. Kanatlı İşletmeleri Faaliyetleri

Aydın ilinde 166 kümes ve 4.313.080 toplam kapasite ile kanatlı yetiştiriciliği güçlü bir üretim altyapısına sahip olup, üretim yapısı büyük ölçüde broiler yetiştiriciliği üzerine yoğunlaşmıştır.

Tablo 30: Kanatlı İşletmeleri Sayısı

İşletme Tipi	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	İşletme Kapasitesi
Damızlık	2	14	219.750
Broiler	57	125	3.318.300
Yumurtacı	12	27	775.030
Toplam	71	166	4.313.080

3.16. UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) kapsamında 2025 yılında 347 numune alınmış olup 2 adet olumsuz numuneye ait geri izleme işlemleri tamamlanmıştır. Programa ait bilgiler aşağıdaki tablodaki şekildedir.

Tablo 31: UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

Unsur	Programlanan Numune Sayısı	Alınan Numune Sayısı
Su Ürünleri	78	78
İnek Sütü	34	41
Kanatlı (Broiler) Eti	26	36
Yumurta	15	20
Bal	10	14
Küçükbaş Et	2	2
Büyükbaş Et	153	156
Toplam	318	347

3.17. Ev Hayvanı Satış Yeri Ruhsatlandırma ve Denetim İşlemleri

İl genelinde 52 adet çalışma izni almış ev hayvanı satış yeri, 3 adet üretim ve satış yeri, 2 barınma ve eğitim yeri, 1 adet barınma yeri bulunmaktadır. Rutin denetimler ile şikâyetler doğrultusunda yıl içerisinde 66 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

3.18. Hayvan ve Hayvansal Ürün İhracat-İthalat İşlemleri

Aydın'daki hayvansal üretim ve işleme tesislerinde üretilen ürünlerin çeşitli ülkelere satışı karşılığında 2025 yılında Ülkemiz ekonomisine 315 milyon 22 bin 120 USD ihracat geliri katkısı sağlanmıştır.

Tablo 32: Hayvansal Ürün İhracat Miktarları

Ürün	Miktar (ton)	Sertifika Sayısı	Ürün Bedeli (\$)
Su Ürünleri (Balık)	25.041	2.979	297.167.845,04
Bebek Maması	5,44	3	88.972,48
Yumurta	123,97	5	183.008
Bal ve Arıcılık Ürünleri	97,41	14	636.882,48
Yem ve Yemlik Maddeler	8.204,70	295	11.424.466,23
Süt Ürünleri	3.050,57	84	4.630.166,70
Keçi Kılı	303,86	12	399.400
Bağırsak	27,86	4	491.400
Toplam	36.853,54	3.396	315.022.120,93

3.19. Serbest Veteriner Hekim Muayenehane Açılış ve Denetim İşlemleri

İlimizde 312 adet serbest Veteriner hekim muayenehanesi, 6 poliklinik ve 2 hayvan hastanesi faaliyet göstermektedir. Rutin denetimler ile şikâyetler doğrultusunda yıl içerisinde 385 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

3.20. Diğer faaliyetler

Sürdürülebilir su ürünleri politikamız kapsamında, Balıkçılık ve Su Ürünleri denetim faaliyetleri titizlikle yürütülmüştür. Bu çerçevede, bölgede faaliyet gösteren 6 tesis, toplam 56 denetim gerçekleştirilerek üretim standartlarının sürekliliği ve yasal mevzuata uyumu güvence altına alınmıştır.

Şap hastalığı mücadele çalışmaları kapsamında, gerek hastalık mihraklarında saha çalışması yapılması gerekse hayvan sağlığı personeline yönelik eğitim çalışması yapılması amacıyla Bakanlığımız Şap Enstitüsü Müdürlüğünden uzman talep edilmiş olup, 6-7 Kasım 2025 tarihlerinde 80 hayvan sağlığı personeline yönelik eğitim toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bruselloz hastalığı başta olmak üzere, Tüberküloz, Şap, Mavi Dil, PPR ve diğer bulaşıcı hayvan hastalıkları ile olarak, 17 ilçemizde faaliyet gösteren serbest veteriner hekimlere yönelik “mevzuat güncelleme” ve “uygulamada birlikteliğin sağlanması” hususlarında toplantılar düzenlenmiştir.

Tarımsal Üretim Planlaması çalışmaları kapsamında 2026-2028 yıllarını uygulanmak üzere hazırlanan Hayvansal Üretim Planlaması, İl Planlama Kurulu onayından geçirilerek Bakanlığımıza arz edilmiştir.

Hayvan hastalıkları ile mücadele, hayvan hareketlerinin kontrolü, üretim planlaması ve yeni destekleme modeli ile ilgili olarak gerek işletme sahiplerine gerekse kolluk kuvvetleri ve diğer paydaş kurum ve kuruluşlara yönelik sosyal medya gerekse bakanlığımız koordinesinde cuma buluşmaları olarak yerelde eğitimler ve toplantılar düzenlenmiştir.

Arıcılığın yoğun olduğu ilimizde arazinin verimli kullanılabilmesi, takip kontrol ve izlenebilirlik işlemleri için arı konaklama noktalarının sayısallaştırılması çalışması tamamlanmıştır.

2025 yılında 112 kontrol belgesi ile 4480 adet besilik sığır, 259 adet damızlık sığır, 220 adet kasaplık sığır ithalat yoluyla gelmiş olup, söz konusu hayvanlar sağlık taramalarından geçirilerek ilgili işletmelere sevk edilmiştir.

İl genelinde bulunan 3 adet organik gübre işletmesine, 2 adet su ürünleri rendering işletmesine, 4 adet kıl işletmesine, 1 adet yün işletmesine, 2 adet deri işletmesine, 2

adet biyogaz işletmesine ve 1 adet kedi-köpek maması işletmesine 2025 yılında toplam 20 denetim gerçekleştirilmiştir.

Bölgemizde yıl içerisinde yürütülen hayvan sağlığı çalışmaları kapsamında; 94 şap mihrakı görülmüş, yürütülen karantina ve mücadele süreçleri neticesinde 13 işletmede sönüş gerçekleştirilmiştir. Aynı dönem içerisinde 178 tüberküloz mihrakı kayda geçerken, 112 mihrak sönüşü gerçekleştirilmiş; 47 bruselloz mihrakından 41 mihrak söndürülmüştür. Bu süreçte yetiştiricilerimizin maddi kayıplarının telafisi amacıyla; Tüberküloz hastalığı için 254.987.666 TL, Bruselloz hastalığı için 25.586.133 TL tazminat ödemesi yapılmıştır. Ayrıca 3.196.997 TL Anafilaktik Şok tazminatı, 75.000 TL Atık desteği ödemesi yapılmıştır.

4. Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

Şube Müdürlüğümüz 18 Personel ile (1 Şube Müdürü, 10 Su Ürünleri Mühendisi, 4 Ziraat Mühendisi, 2 Veteriner Hekim ve 1 İşçi) hizmet vermektedir.

4.1. Su Ürünleri Üretimi

İlimizde İçsu ve Deniz alanında avcılık faaliyetleri yürütülmektedir. Avcılık uygulamaları kapsamında 853 adet izin belgesi düzenlenmiştir.

İlimizde denizel alanda 3 üretim sahası bulunmakta olup, 1 Nolu 1.348,2 hektar yetiştiricilik sahasında faal durumda 11 adet tesis vardır ve toplam kapasitesi 28.000 ton/yıl'dır. 3 nolu 1478,5 hektar yetiştiricilik sahasında Toplam 18.000 Ton kapasiteli 6 adet Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesisi bulunmakta olup 3 adedi faal durumdadır. Ayrıca bu alanda toplamda 12.000 Ton Kapasiteli 3 Rotasyon alanı bulunmaktadır. 4 nolu 2.300,5 hektar yetiştiricilik sahasında Toplam 25.000 Ton kapasiteli 10 adet Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesisi bulunmakta olup 3 adedi faal durumdadır. Diğer tesislerin kurulumları devam etmektedir.

İlimizin İçsu Yetiştiricilik Üretim Kapasitesi 6.523 Ton olup, 3.766 Ton İçsu üretimi gerçekleşmiştir. Deniz Yetiştiricilik Üretim Kapasitesi 71.000 Ton olup, 34.701 Ton üretim gerçekleşmiştir. Toplam Yetiştiricilik üretim kapasitemiz 77.523 ton olup 38.467 Ton üretim gerçekleşmiştir. Ayrıca 8.480 Ton Avcılık gerçekleşmiştir.

Toplam Yetiştiricilik Kapasitesinde (içsu + deniz) ilimiz ülkemizde 3. Sırada olup, üretimde (içsu + deniz) ilimiz 4. Sıradadır.

İlimiz sınırları içinde 4 adet deniz balıkları kuluçkahane/adaptasyon tesisi bulunmaktan olup 166.326.116 adet deniz yavru balığı (çipura, levrek, granyöz) üretimi gerçekleşmiştir. Ayrıca yetiştiricilik tesislerine entegre 3 adet içsu balıkları kuluçkahane/adaptasyon tesisi bulunmaktan olup 39.060.180 adet içsu yavru balığı (alabalık) üretimi gerçekleşmiştir. Toplam yavru balık üretimimiz 205.386.296 adet olarak gerçekleşmiştir.

Yetiştiricilik tesisleri tarafından iki ülkeden 13.100.000 adet balık yumurtası ithalatı gerçekleşmiştir.

4.2. Tekne ve Gemi Sayıları

Tablo 33: Tekne Gemi Sayıları

Kayıt Türü	Özellik	Adet
Kayıtlı Balıkçı Tekne Sayısı (Deniz)	12 m den küçük	214
	12 m den büyük	7
Balıkçı Yardımcı Tekne Sayısı (Yetiştiricilik tesislerinde kullanılanlar dahil)	12 m den küçük	4
	12 m den büyük	5
Kayıtlı Ticari Balıkçı Sayısı (Deniz)		1.552
Kayıtlı Ticari Balıkçı Sayısı (İçsu)		54
Amatör Balıkçı Sayısı		1.284
Gemi Ruhsat Tezkeresi Vize İşlemleri		91
Gerçek Kişi Ruhsat Tezkeresi Vize Sayısı (Deniz)		140

4.3. Balıkçı Barınakları

Tablo 34: Balıkçı Barınakları

Barınağın Adı	Bulunduğu İlçe	Yasal Statüsü (Tahsis Durumu)	Açıklamalar
Kuşadası Balıkçı Barınağı	Kuşadası	Özelleştirme Kapsamında	Kiralama yapılamıyor
Güzelçamlı Balıkçı Barınağı	Kuşadası	06.02.2008 Tarihinde Bakanlığımıza Geçici Devri Yapıldı	10.08.2021 tarihinde S.S. Güzelçamlı Su Ürünleri Kooperatifine kiralama yapıldı.
Davutlar Barınma Yeri	Kuşadası	Gerçek ve Tüzel Kişilerce Yaptırılan Balıkçı Barınağı	Kiralama yapılamıyor.
Akbük Barınma Yeri	Didim	Gerçek ve Tüzel Kişilerce Yaptırılan Balıkçı Barınağı	Kiralama yapılamıyor
Akköy (Taşburun) Balıkçı Barınağı	Didim	01.11.2010 Tarihinde Bakanlığımıza Geçici Devri Yapıldı	30.06.2022 tarihinde Aydın İli Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği'ne kiralama yapıldı.

Tablo 35: Kiralanan Balıkçı Barınakları

Barınağın Adı	Kiralayanın Adı ve Unvanı	Kira Başlangıç ve Bitiş Tarihi	Kiralama Süresi
Akköy (Taşburun) Balıkçı Barınağı	Aydın İli Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği	30.06.2022-29.06.2032	10 yıl
Güzelçamlı Balıkçı Barınağı	S.S. Güzelçamlı Su Ürünleri Koop.	10.08.2021-09.08.2031	10 yıl

2025 yılında Barınak Kiralamaları karşılığında **2.052.503,55** TL kira bedeli Genel Bütçe hesabına yatırılmıştır.

4.4. İşletme Sayıları

Tablo 36: Yetiştiricilik İşletmeleri

İlçeler	2025				
	Deniz		İçsu		Toplam
	Off Shore	Yavru Balık	Havuz Baraj vb.	Yavru Balık	
Didim	20	3			23
Söke	10	1			11
Bozdoğan			11	3 (ENTG)	11
Çine			4		4
Efeler			1		1
Karacasu			1		1
Karpuzlu			1		1
Toplam	30	4	18		52

2025 yılında Yetiştiricilik Kiralamaları karşılığında **13.473.186,85** TL kira bedeli YİKOB hesabına yatırılmıştır.

4.5. 2024 Yılı Su Ürünleri Desteklemeleri

Tablo 37: 2024 Yılı Su Ürünleri Desteklemeleri

Desteklemenin Adı	İlçesi	Desteklenen Kişi veya İşletme Sayısı	Desteklenen Miktar (Ton)	Ödenen Destekleme Tutarı (TL)
Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri (Alabalık)	Bozdoğan, Çine	8	880.890,81	1.099.351,73
Geleneksek Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması Desteklemesi	Söke, Kuşadası, Didim	184		840.312,50
Toplam		192		1.939.664,23

Tablo 38: 2025 Yılı Su Ürünleri Desteklemeleri

Desteklemenin Adı	İlçesi	Desteklenen Kişi veya İşletme Sayısı	Desteklenen Miktar (Ton)	Ödenen Destekleme Tutarı (TL)
Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması Desteklemesi	Söke Kuşadası Didim	181	-	1.579.900
Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri (Alabalık)	İşlemleri Devam Ediyor			

4.6. Su Ürünleri Kontrol ve Denetim Sayıları

İlimizde belirlenen 467 denetim noktasında (Deniz, İçsu, Karaya Çıkış Noktası, Gemi, Yol Kontrol Noktası, İşleme Tesisi, Depo, Mezat, Perakende Satış Yerleri, Pazar Yerleri, Toplu Tüketim Yerleri) denetimler yapılmaktadır.

İlimizde 5421 adet avcılık denetimi, 189 adet yetiştiricilik denetimi ve 4 adet barınak denetimi olmak üzere toplam 5614 adet denetim gerçekleştirilmiştir. 158 adet İdari Para Cezası uygulanmış olup, 1.460.662 TL ceza kesilmiştir.

4.7. Yasak Avcılık Nedeniyle Mülkiyeti Kamuya Geçirilen Vasıta Sayıları

İlimizde 1710,5 m Misina Ağına, 2700 m Pareketa Ağına, 1 Adet Gemiye, 3 Adet Olta Takımına, 900 Adet Tırıvrı Ağına, 3 Adet Trol Ağına, 1 Adet Dalış Yeleğine, 4 Çift Dalış Paletine, 6 Adet Trol Kapısına, 3 Adet Dalış Kıyafetine, 5 Adet Dalış Gözlüğüne, 1 Adet El Fenerine, 3 Adet Zıpkına, 2 Adet Şnorkel, 1 Adet Dalış Tüpüne, 1 Adet Regülatöre, 2 Adet Dalış Kemerine, 1 Çift Dalış Çorabına, 1 Adet Dalış Başlığına, 1 Adet Küreğe, 600 Adet Çuvala, 30 Adet Projektöre ve 2027,3 Kg Su Ürünlerine el konulmuş ve Mülkiyeti Kamuya geçirilmiştir. 27 Adet Mülkiyeti Kamuya Geçirme Oluru alınmıştır.

1.800 Kg Kara Salyangozu doğal ortamına iade edilmiştir.

Geçmiş yıllarda el konulan 10 Adet Pinter ve 1000 m Misina Ağın Ürkmez Su Ürünleri İstasyonuna bağlı işlemleri yapılmıştır.

4.8. Faaliyet Raporuna Esas Yıla Ait Su Ürünlerinin Geliştirilmesine Yönelik İlde Yürütülen Tüm Projeler

2025 yılı içerisinde yürütülen proje bulunmamaktadır. 4 proje başvurusu yapılmıştır.

Tablo 39: Faaliyet Yılı İçerisinde Başvuru Yapılan Projeler

Proje Adı	Projenin Verildiği Kurum/Kuruluş	Proje Başlama/Bitiş Tarihleri	Bütçesi (TL)	Yararlanıcı Sayısı	Sonuç
Karınanın İncileri Soğuk Hava Deposunda	Tarım ve Orman Bakanlığı	2026 – 2028 (2 Yıl)	700.000	25 Erkek + 25 Kadın	Başvuru Yapıldı Sonuç Bekleniyor
Aydın Çocukları Akvaryum Balığı Büyütüyor Projesi	Aydın Büyükşehir Belediyesi	2026 – 2027 (1 Yıl)	289.200	2000 Öğrenci	Başvuru Yapıldı Sonuç Bekleniyor
Balıkçılık Faaliyetlerinde Kullanılan Malzemeler Hakkında Bilgi ve Ağ Örne Eğitimi	Güney Ege Kalkınma Ajansı	2026 – 2026 (3 Ay)	İhaleye Tabi	50 Erkek + 14 Kadın	Başvuru Yapıldı Sonuç Bekleniyor
Kirliliği Durdur Mavi Dünyayı Korum	TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi Ve Bilim Okulları	2026 -2026 (9 Ay)	230.000	30 Öğrenci	Başvuru Yapıldı Sonuç Bekleniyor

4.9. Diğer Faaliyetler

İlimizde, Bakanlığımızın “Balıklandırma Projesi” kapsamında 2025 yılında 6 İlçede 10 Kaynağa İzmir İli Seferihisar İlçesi Ürkmez Su Ürünleri İstasyonundan alınan 753.600

adet Pullu Sazan Balığı yavrusu bırakılarak balıklandırma yapılmıştır.

Tablo 40: İstihsal Hakkı Kiralaması Yapılan Sahaları

Kiralaması Yapılan Sahanın İsmi	Kiralayan	Kira Başlangıcı Ve Kira Süresi	Kiralamaya Esas Stok Miktarı (Yıllık)
Akköy Bölme – Kabahayıt Dalyanı-DİDİM	S.S. Akköy Su Ürünleri Kooperatifi	06.08.2024-06.08.2029/5 Yıl	18 Ton/Yıl
Batıköy Karcagöl-Arapça Dalyanı-DİDİM	S.S. Batıköy Su Ürünleri Kooperatifi	06.08.2024-06.08.2029/5 Yıl	18 Ton/Yıl
Karina (Dil Gölü) Dalyanı-SÖKE	S.S. Doğanbey-Tuzburgazı Köyleri Su Ürünleri Kooperatifi	17.12.2024-17.12.2026/2 Yıl	62,3 Ton/Yıl
Yaylakavak Baraj Gölü - KARPUZLU	Tuncay KOCABAŞ	24.11.2023 – 24.11.2028/5 Yıl	2,5 Ton/Yıl
Azap Gölü - SÖKE	S.S. Yeşilköy Su Ürünleri Koop.	20.01.2022-19.01.2027/5 Yıl	3,5 Ton/Yıl
Topçam Baraj Gölü- ÇİNE	Ahmet CANSEVER	27.10.2020 – 26.10.2025/5 Yıl	5 Ton/yıl
Kocagöl Lagünü – KUŞADASI	Yediyol Turizm A.Ş.	01.11.2021-31.10.2028/7 Yıl	(Projeli)

İstihsal hakkı kiralanan sahalardan 1.844.860,43 TL kira bedeli YİKOP hesabına yatırılmıştır.

Ağır Metal İzleme çalışmaları kapsamında 10 Adet Su Ürünleri Numunesi alınarak laboratuvar gönderilmiştir.

Alıcı Ortam İzleme çalışmaları kapsamında 9 su kaynağından 30 Adet Su Numunesi alınarak laboratuvar gönderilmiştir.

İlimizde 2 Adet Balık Ölümü vakası gerçekleşmiş olup gerekli işlemler yapılmıştır.

Deniz Çöpleri, Sucul İstilacı Türler, Hayalet Av Araçları konusunda 13 İlçede 44 Okulda 3352 Öğrenciye eğitim verilmiştir.

Su Ürünleri Tüketiminin Arttırılması, Balık ve Balık Dışındaki Su Ürünlerinin Tanıtılması konusunda 8 İlçede 10 Okulda 1239 Öğrenciye eğitim verilmiştir.

22 farklı konuda Uzaktan Eğitim Kapısı, Zoom ve İl Müdürlüğü Salonunda personellerimize eğitim verilmiştir.

17 ilçede Su Ürünleri Kontrol görevlilerine bilgilendirme toplantıları yapılmış ve yürütülen çalışmalara yerinde kontrol edilmiştir.

Rekreatif Amaçlı İskele ve Değerlendirme Komisyonu katılımcısı olarak aynı alanda ve eş zamanlı olarak Su ürünleri Yönetmeliğinin 7'nci Maddesi Kapsamında 3 adet İl Müdürlüğümüz Komisyonu Çalışmaları yapılmıştır.

09–11 Mayıs 2025 tarihleri arasında ilimizde düzenlenen Türkiye Su Altı Sporları Federasyonu Zıpkınla Balık Avı Kulüpler Arası Türkiye Şampiyonası Müsabakasında gözlemci olarak görev yapılmıştır.

24 - 26 Ekim 2025 tarihleri arasında Ege Surfcusting Amatör Olta Balıkçıları Derneği (ESCO-DER) tarafından ilimizde düzenlenen Kıyıda Amatör Balıkçılık Müsabakasında gözlemci olarak görev yapılmıştır.

Aydın İli Mahalli Sulak Alan Komisyonunun 1 toplantısına katılım sağlanmıştır.

Av araçlarının markalanması çalışmalarına devam edilmiştir.

Hayalet Av Araçları Çalışmaları kapsamında 5 lokasyonda toplam 20 km² alan

taranmış olup 640 m² ağ ve 500 m Parakete sulak alanlardan çıkarılmıştır.

Ulusal Balıkçılık Veri Toplama Programı (UBVTP) kapsamında ülkemiz denizlerinde gerçekleştirilen avcılık faaliyetlerinin izlenmesi, önemli türlerle ilgili av çabası ve av miktarı verilerinin elde edilmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları yapılmıştır.

5. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

5.1. Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri

2025 yılı içerisinde 5 adet Toprak Koruma Kurulu toplanmış ve 76 gündem maddesi hakkında karar alınmıştır.

5.2. Organize Tarım Bölgeleri Faaliyetleri

20.11.2018: Aydın Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) 12 pay, Aydın Ticaret Odası (ATO) 1 pay, Efeler Ziraat Odası Başkanlığı (EZOB) 1 pay ve Aydın Ticaret Borsası'nın (ATB) 1 pay ile Müteşebbis Heyet olarak yer aldıkları OTB talep alanı; İlimiz Efeler İlçesi Kadıköy Mahallesi adına mera vasfı ile tescilli 8 adet 687,5 dekar, 3 adet özel mülkiyet parseli 29,8 dekar olmak üzere toplam 717.3 dekar alanı kapsamaktadır.

12.10.2020: Müteşebbis Heyet tarafından imzalanan OTB Kuruluş Protokolü Makamca imzalanarak onaylandı. OTB Sicil Defterine 24 sicil no'su ile kaydedilerek tüzel kişilik kazanmıştır.

30.03.2023: "Kadıköy Tarıma Dayalı İhtisas (Jeotermal Isıtmalı Sera) Organize Sanayi Bölgesi" tüzel kişiliğın unvanı Bakanlık Makamının 30.03.2023 tarihli ve E-38714053-246.99-9360873 sayılı Olurları ile "Aydın Efeler Tarıma Dayalı İhtisas (Jeotermal Isıtmalı Sera) Organize Sanayi Bölgesi" olarak değiştirildi.

GYP 7,8,9,10 ve 11 nolu parsellerde domates, 14 nolu parselde salatalık, 16 ve 19 nolu parsellerde çilek üretimi yapılmaktadır. 1 adet sanayi tesisi planlama aşamasındadır.

5.3. Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Korunması Çalışmaları

Bakanlığımız, gıdaya erişim noktasında yeterli olabilmek ve tarımsal üretimimizi sürdürülebilir kılmak bakımından toprağımızı korumak amacıyla 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 14. maddesi kapsamında büyük ova sınırlarının belirlenmesi çalışması başlatmış olup, bu çalışmaların ilimizde yürütülen safhalarının tamamlanmasının ardından, 02.06.2017 tarihli Resmi Gazete yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Aydın, Karpuzlu ve Davutlar olmak üzere 3 adet alan, Büyük Ova Koruma alanı ilan edilmiştir.

- Aydın Ovası 127.000 hektar
- Karpuzlu Ovası 2.881 hektar
- Davutlar Ovası 748 hektar

Devam eden, yeni ovaların belirlenmesi süreci sonucu, 08/05/2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile İzmir Selçuk-Çamlık Ovası(1.940,18ha) koruma alanı ilan edilmiş olup, bu alanın 565 hektarlık kısmı ilimiz sınırları içerisinde yer almaktadır.

- Selçuk-Çamlık Ovası Kuşadası, Yeniköy ve Çınar Mahalleleri 565 hektar

İlimizde son olarak Cumhurbaşkanlığı kararı ile ilan edilen büyük ovalar ise 15.07.2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Buharkent ve Karacasu Geyre Ovalarımız olmuştur.

- Buharkent Ovası 1.110 hektar
- Geyre Ovası 2.474 hektar

Son olarak 2021 yılında ilan edilen iki büyük ova ile birlikte toplamda 134.757 hektar yüz ölçümüne sahip alan, 5403 sayılı Kanun'un 14. maddesi kapsamında koruma altına alınmıştır

İlimizdeki Büyük Ova Koruma Alanları

İlimizde ilan edilen 6 Büyük Ova Koruma Alanı toplam 134.757 hektar yüzölçümüne sahip olup;

- 1-Aydın Ovası(2017)
- 2-Karpuzlu Ovası(2017)
- 3-Davutlar Ovası(2017)
- 4-Buharkent Ovası(2021)
- 5-Geyre Ovası(2021)
- 6-Selçuk/Çamlık Ovası*(2021)

*Selçuk Çamlık Ovası, 1.940 hektar yüzölçümüne sahip olup, 565 hektarı, İlimiz Kuşadası İlçesi Yeniköy ve Çınar Mahalle sınırları içerisindedir.

5.4. Atıl Tarım Arazileri Faaliyetleri

İşlenmeyen Tarım Arazileri İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Tablo 41: Kesinleşen İşlenmeyen Tarım Arazisi Listesi

Kesinleşen İşlenmeyen Tarım Arazisi Listesi İlk Yıl (2025)				
İlçe	Mahalle	Parsel	Niteliği	Alan (m²)
Germencik	2	13	Tarla	209.563
Didim	6	10	Tarla	143.000
Toplam	8	23	Tarla	352.563

2025 yılı için yapılan tespit işlemleri çalışma takvimine uygun olarak 31 Ağustos 2025 tarihinde tamamlanmış, TBS sistem girişleri yapılmıştır. Tespiti yapılan "İşlenmeyen Tarım Arazileri Listesi İlk Yıl" ve "İşlenmeyen Tarım Arazileri Listesi Üst Üste İki Yıl" 1 Eylül 2025 tarihinde mahallinde ilan edilmiş, ilan süreci sonucunda gelen itirazlar değerlendirilmiş, listeler mülki amir onay ile kesinleştirilmiş ve TBS sisteminde güncellemeleri yapılmıştır. İlan süreci sonucunda itirazların değerlendirilmesi nedeni ile üst üste iki yıl işlenmeyen tarım arazisi olmadığından Aydın İli olarak kiralama ilan süreci başlatılmamıştır.

2024 yılında kesinleşme listesinde bulunan Buharkent İlçesindeki taşınmazlar İlçe Tespit Komisyonunca kiralamaya uygun olmadıkları için 2025 yılında ilan edilmemiştir. Bozdoğan İlçesindeki taşınmazlar 2025 yılında İşlenmeyen Tarım Arazileri Listesi (Üst Üste İki Yıl) ilan listesinde yer almış, maliklerinin ÇKS kaydı yaptırmaması ve işleyeceği yönünde taahhütname vermesi nedeni ile ilana itiraz sonucu kesinleşme listesinde yer almamıştır.

5.5. Coğrafi Bilgi Sistemleri Çalışmaları

26.03.2025 tarihli Valilik oluru ile İl Müdürlüğümüz, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü bünyesinde “CBS ve Uzaktan Algılama Birimi” kurulmuştur.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Çalışmaları

Tarım Bilgi Sisteminin (TBS) CBS Modülünde yer alan katmanlarla (Tarım parseli, Tarım Dışı, KOBÜKS, APTS(LPİS)) ilgili tanımlama ve güncelleme çalışmaları yürütülmektedir.

CBS iş ve işlemleri ile ilgili gerek mahallinde gerekse uzaktan bağlantılarla uygulamalı olarak İlçe CBS sorumlularına bilgilendirmeler yapılmıştır.

ÇKS beyanı olan Kadastro parsellerine Tarım parseli tanımlaması ve güncellemesi çalışmaları İlçe Müdürlüklerimizce yapılmıştır. Diğer tarım parsellerinin de sisteme tanımlama ve güncelleme çalışmaları rutin olarak yürütülmektedir.

CBS Modülü içine yeni eklenen LPİS butonuyla ilgili İlçe Müdürlüğü CBS Sorumlusu personellere 02-03.07.2025 tarihleri arasında 3 grup halinde İl Müdürlüğümüzde uygulamalı eğitim yapılmıştır.

Arazi Parsel Tanımlama Sistemi (LPİS) kapsamında İlçe Müdürlüklerimizce güncelleme çalışmaları tamamlanan fiziksel blokların kontrolü ve onayı çalışmaları yürütülmektedir.

Uzaktan Algılama Çalışmaları

Bakanlığımız üretim planlaması kapsamında olan ürünlerin uzaktan algılama ile tespitine yönelik sınıflandırma çalışması başlatmıştır.

Sınıflandırma çalışmaları için gerekli olan referans parsellerin tespiti, arazi ürün kontrolü ve sayısal verisinin oluşturulması için İlçe Müdürlüklerimizin CBS Sorumlusu ilgili personellere İl Müdürlüğümüzde 30.04.2025 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Ayrıca 13-23.05.2025 tarihleri arasında her İlçe Müdürlüğü yarım gün olacak şekilde program dahilinde gidilerek konu hakkında bilgilendirme yapılmıştır. 1.Etap(kışlık ürünler) ve 2. Etap(yazlık ürünler) referans parsel sayısal verisi hazırlanarak Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Üretim planlaması kapsamında olan Kışlık ve Yazlık ürünlerin sınıflandırma sonuçları Bakanlığımızca hazırlanarak CBS Birimimize ulaştırılmıştır. İlçe Müdürlüklerimizce tespit sonuçları değerlendirilerek beyanların doğruluğu çalışmaları yerinde kontroller ile yürütülmektedir.

5.6.Nitrat Kirliliğinin Tespit ve İzlenmesi

Nitrat Kirliliği ile ilgili çalışmalarımız AB Nitrat Direktifi ve buna bağlı olarak çıkarılan “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” çerçevesinde yapılmaktadır. Yönetmeliğin amacı; “Tarımsal Kaynaklı Nitratin suda neden olduğu kirlenmenin tespit edilmesi, azaltılması ve önlenmesi” olarak ifade edilmiştir.

“Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi” kapsamında, İlimizin tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan Nitrat kirliliği durumunu ortaya çıkarmak ve Nitrata Hassas Bölgelerin tespiti için izleme çalışmaları yürütülmektedir.

Arazide; Ph, sıcaklık, Çözülmüş oksijen, Elektriksel iletkenlik (EC) ve Cyano ölçümleri ve Mobil Laboratuvarda; Nitrat, Ortofosfat, Toplam Azot ve Toplam Fosfor ölçümleri yapılmaktadır.

Yoğun tarım alanları ve mevcut su kaynakları dikkate alınarak tespit edilen istasyonlardan alınan numunelere ait Analiz sonuçları elektronik ortamda, Bakanlığımızca oluşturulan NİBİS (Nitrat Bilgi Sistemi)'ne işlenmektedir.

Hâlihazırda yüzey suyunda 17 ve yeraltı suyunda 63 olmak üzere toplam 80 istasyondan izleme çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu istasyonların 17 adedi Büyük Menderes Havzası Yer Üstü İstasyonu, 60 adedi Büyük Menderes Yer Altı İstasyonu, 3 adedi ise Küçük Menderes Yer Altı İstasyonu olarak planlanmıştır.

Tablo 42: Nitrat İzleme İstasyon, Numune ve Analiz Sayıları

Yıl	Yer Üstü		Yer Altı		Toplam İstasyon (Adet)	Toplam Numune (Adet)	Toplam Analiz (Adet)
	İstasyon (adet)	Numune (adet)	İstasyon (adet)	Numune (adet)			
2025	17	68	63	252	80	320	524

5.7.Tarım Arazileri Mülkiyet Devri Çalışmaları

Tarım arazilerinin mülkiyet devrine ilişkin işlemlerin online olarak yapılması konusunda Tarım Reformu Genel Müdürlüğümüz ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta olan çalışmalar tamamlanmıştır. Buna istinaden kurulan TAY Portal sistemi tüm İl Müdürlüklerimiz tarafından kullanılmakta olup, Müdürlüğümüze bağlı İlçe Müdürlüklerinde 13/04/2020 tarihi itibarıyla TAY portal sistemi kullanıma açılmıştır. Bakanlık verileri sistem üzerinden almaktadır.

Tablo 43: Miras ve Satış Yoluyla Mülkiyet Devri

Talep Konusu	2025
Mülkiyet Devri (satış)	Olumlu Satış 295 Olumsuz Satış 55
Miras Devir İşlemleri	Olumlu Devir 295 Olumsuz Devir 55

5.8.Su Verimliliği ve İl Su Kurullarının Faaliyetleri

Su Verimliliği Seferberliği kapsamında Valilik Oluru ile Su Verimliliği Birimi İMİŞM Koordinasyonunda kurularak, kamu kurum/kuruluşlarının hizmet binalarında ve bireysel su tüketimlerinde suyun verimli kullanılması çalışmaları kapsamında Milli Eğitim Müd. ile yapılan protokol ile okullarda farkındalık eğitimleri İl Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Su Verimliliği Yönetmeliği (27/12/2025 tarih ve 32765 sayılı RG'de) yayımlanmıştır. Yönetmelik kapsamında su verimliliği belgesi alması (mavi, yeşil ve turkuaz) gereken Kurum/Kuruluşların sektörlere göre belirlenmesi ve Su Verimliliği internet adresindeki (<https://www.suverimliliği.gov.tr/>) belgelendirme çalışmalarını nasıl yapılacağına dair yönlendirme çalışmaları yürütülmektedir.

Tarımsal, Endüstriyel ve Kentsel faaliyetlere ilişkin Su Verimliliği stratejileri ve Eylemleri içeren İl Planının hazırlanması için Bakanlığımızca hazırlanacak taslak il planı çalışmasının sonuçlanması beklenmektedir.

2023/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle yürürlüğe giren Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (SVSBEP)(2023-2033) Çalışmaları kapsamında gerçekleştirmelerin takibi yapılmaktadır.

Ulusal Su Bilgi Sistemine yürütülen çalışmaların (Kuraklık, Gübre, Pestisit, Sulama, Çevre Dostu Tarımsal Uygulamalar, Nitrat izleme vb.) veri girişleri yapılmıştır.

Sulama Sistemlerinde Su Kullanımının Kontrolü ve Su Kayıplarının Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik Kapsamındaki çalışmalar ilgilisi kurum/kuruluş ve tüzel kişiliklerden (DSİ, ASKİ, Sulama Birlik ve Koop. İşletilen sulama tesislerinin yıllık verileri) toplanarak raporlanmıştır.

İçme Suyu Havzalarındaki Faaliyetlere İlişkin Veriler (İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik kapsamında; Yerleşim Yeri Kanalizasyon, Hayvancılık, Tarımsal, Sanayi, Akaryakıt, Turizm ve Jeotermal faaliyetler ASKİ'den) toplanarak raporlanmıştır.

Su Kurulları Çalışmaları

Ulusal Su Kurulu toplantısında alınan karar doğrultusunda, ilimiz sınırları içerisinde yer alan Bafa Gölü'nün de yer aldığı öncelikli olarak belirlenen sekiz göl için eylem planı hazırlık çalışmaları kapsamında kaydedilen gelişmelerin sunulması, yapılan çalışmalara katkı sağlanması, sorunların yerinde tespiti ve gölün korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 07.11.2025 tarihinde İl Müdürlüğümüzde teknik düzeyde hibrit (çevrimiçi/fiziki) toplantı yapılmıştır. Bafa Gölü'nün kuraklık riski altında korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla, gölün su dengesi, biyolojik çeşitliliği ve çevresel sağlığı için atılan bu önemli adımların takibini yapılması planlanmıştır.

Valiliğimiz Koordinasyonu ve İl Müdürlüğümüz Sekretaryası ile çalışmaları yürütülen “Büyük Menderes (diğer 16 İlçe) Havza Su Kurulu” 2025 yılı toplantısı, 07.11.2025 tarihinde gerçekleştirilmiş, İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce sekretarya faaliyetleri yürütülen “Küçük Menderes (Kuşadası ilçesi) Havza Su Kurulu” Toplantısına 18.11.2025 tarihinde katılım sağlanmıştır.

Valiliğimiz Koordinasyonu ve İl Müdürlüğümüz Sekretaryası ile çalışmaları yürütülen “İl Su Kurulu” 2025 yılı toplantısını 18.04.2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Alınan kararlar ilgilisi kurum/kuruluş ve birimlerimize gönderilerek gerçekleştirmelerin takibi yapılmaktadır.

Büyük Menderes Havza Su Kuruluna bağlı olarak İl Müdürlüğümüz Koordinasyonu ve başkanlığında çalışmaları yürütülen “Zirai Kaynaklı Kirlilik Kontrolü Komisyonu” 2025 yılı toplantılarını 26.03.2025 ve 30.09.2025 tarihlerinde gerçekleştirmiştir. Alınan kararlar ilgilisi kurum/kuruluş ve birimlerimize gönderilerek gerçekleştirmelerin takibi yapılmaktadır.

Kurakçıl Peyzaj Uygulamalarına ilişkin Usul ve Esaslar (18 Ekim 2025 Sayı:33051) yayımlanmıştır. Ulusal, Havza ve il Su Kurullarında Kurakçıl peyzaj uygulamalarının yürütülmesi takibi ve gelişmeler takip edilmektedir.

5.9.3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesi Çalışmaları

Tablo 44: 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesi Çalışmaları

İlçesi	Didim				
Mahallesi	Arazi Dağıtım Projesi	Dağıtım Yılı	Hak Sahibi Sayısı	Dağıtılan Arazi Miktarı (da)	Bedeli (TL)
Fevzipaşa	I. Dağıtım	2002	89	2.328	1.508.876,00
	II.Dağıtım	2018	14	323	713.800,00
Akyeniköy	I. Dağıtım	2002	332	8.355	2.205.350,00
	II.Dağıtım	2005	113	3.055	848.467,00
	III.Dağıtım	2006	16	448	208.500,00
Akköy	I. Dağıtım	2009	80	2.018	4.457.850,00
	II.Dağıtım	2011	38	1.007	2.251.230,00
	III.Dağıtım	2014	24	651	1.037.800,00
Toplam			706	18.185	13.231.80,00

Aydın İli, Didim İlçesi Merkez mahalleleri ile Akyeniköy ve Akköy Mahalleleri 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu'nun uyarınca, Bakanlar Kurulu'nun 13.09.1989 tarih ve 14543 sayılı kararı ile Tarım Reformu Uygulama Bölgesi ilan edilmiş ve bu karar 16.09.1989 tarih 20284 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Didim İlçesinde, 2002-2018 yılları arasında Fevzipaşa Mahallesi'nde I.ve II. Arazi Dağıtım Projeleri kapsamında 103 kişiye 2.651 dekar, Akyeniköy Beldesi'nde I.- II. Ve III. Arazi Dağıtım Projeleri kapsamında 461 kişiye 11.858 dekar ve Akköy'de I.-II ve III. Arazi Dağıtım Projeleri kapsamında 142 kişiye 3.676 dekar olmak üzere toplam 706 kişiye 18.185 dekar arazi dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

2014 yılında yapılan Akköy III. Dağıtım ile 2018 yılında yapılan Fevzipaşa II. dağıtımın ödemeleri devam etmektedir. Diğer dağıtımlarda ödemeler tamamlanmıştır.

Hak sahibi çiftçiler tarafından vadesinde ödenmeyen senetlerinin icra takipleri yapılmaktadır.

Vefat eden hak sahiplerinin intikal işlemleri yapılmaktadır.

Dağıtılan arazilerin 3083 sayılı Kanunun öngördüğü şekilde verimli olarak işletilip işletilmediği yılda en az 1 defa olmak üzere kontrolü yapılmaktadır.

5.10.Diğer Faaliyetler

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Tarımsal ve Tarım Dışı Çalışmalarına ait yapılan işlemler aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 45: 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Gereğince Yapılan Tarımsal ve Tarım Dışı İzinlendirmeler

Yıl	Başvuru Sayısı	Toplam Alan (ha)	Tarım Dışı (ha)	Tarımsal Yapı (ha)
2025	257	152,99336	84,759 (İzin verilen)	10,4106 (İzin verilen)

Tablo 46: 3573 Sayılı Kanunun 20. Maddesi Gereğince Yapılan İzinlendirmeler

Yıl	Başvuru Sayısı	İzin Verilen (Sayı/Alan)	İzin Verilmeyen (Sayı/Alan)
2025	14	7 adet / 0,8506 ha	7 adet / 31,383 ha

Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarı Faaliyetleri

Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarında; 2023/8 sayılı “Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarlarının Kuruluş, Yetki ve Denetim Genelgesi” kapsamında, analizler yapılmaktadır.

Laboratuvarımızda, toprakta temel analizler, (bünnye, pH, kireç, toplam tuz, organik madde, alınabilir fosfor, alınabilir potasyum analizleri), detaylı toprak analizleri (makro ve mikro besin element analizleri), tarımsal sulama suyu ve bitki analizleri yapılmaktadır. Analizi yapılan her numune için raporlama yapılmakta olup, analiz sonucuna göre gübreleme, toprak ıslahı, yaprakdan bitki besleme uygulamalarına göre tavsiyeler yapılmakta ve üreticinin uygulamaları takip edilerek bu konuda arazide bilgilendirme ve izleme-gözetim çalışmaları sürdürülmektedir. Laboratuvarımızda 3 Ziraat Mühendisi, 1 Kimya Mühendisi, 1 Laborant görev yapmaktadır.

Tablo 47: Laboratuvar Analiz Verileri

Analiz Türü	2025	
	Numune Sayısı	Analiz Sayısı
Toplam Toprak Analizi Sayısı	479	5430
Sulama Suyu Analizi Sayısı	75	825
Yaprak Analizi Sayısı	31	279
GENEL TOPLAM	585	6534

6. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü**6.1. Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)****Ekonomik Yatırımlar**

2025 yılı itibarı ile Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında 25 proje başvurusu alınmış ve 11 proje onaylanarak hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında yapılan başvuruların niteliği;

- 2 Adet Yeni Yatırım Projesi
- 1 Adet Tamamlama Projesi
- 3 Adet Kapasite Artırım Projesi
- 5 Adet Teknolojik Yenileme ve Modernizasyon Projesi'dir.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 11 projenin hibe tutarı 78.164.872,52 TL'dir.

Altyapı Yatırımları

Tablo 48: KKYDP(Altyapı) Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projeler

2025 Konu Dağılımı	Başvuru Sayısı	Toplam Hibe Esas Tutar	Toplam Hibe Tutar
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri Yatırımları	18	73.987.032,76	36.993.516,38
AÜİP-Arıcılık ve Arı Ürünlerinin İşlenmesi ve Paketlenmesine Yönelik Yatırımlar	1	587.904,00	293.952,00
Genel Toplam	19	74.574.936,76	37.287.468,38

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi

2025 Yılı İtibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında 22 başvuru alınmış ve 20 proje yatırıma dönüştürülmüştür.

2025 Yılı İtibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 20 projenin konusu;

- 15 adet damlama sulama projesi
- 5 adet yağmurlama sulama sistemi projesi

2025 yılı itibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan 2.725.803,58 TL hibe destek tutarlı 20 proje ile 704 dekarlık alan modern sulama sistemine kavuşturulmuştur.

6.2. Bölgesel Projeler

İlimizin dahil olduğu bölgesel ölçekli bir proje bulunmamaktadır.

6.3.Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif)

İlimizde 5200 sayılı kanun kapsamında 4 adet Süt Üreticileri Birliği, 1 adet Bal Üreticileri Birliği, 3 adet Kırmızı Et Üreticileri Birliği, 1 adet Narenciye üreticileri Birliği, 1 adet Organik Zeytin Üreticileri Birliği ve 1 adet Su Ürünleri Yetiştiricileri Birliği olmak üzere toplamda 11 adet üretici birliği kurulmuş olup üretici birliklerinin üye sayısı 7.052'dir.

İlimizde Arı Yetiştiricileri Birliği, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiriciler Birliği ve Damızlık Sığır Yetiştiriciler birliği ve Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği olmak üzere 4 adet yetiştirici birliği, 3 adet de Bölgesel Kooperatif Birliği faaliyet göstermektedir. (Aydın Bölgesi Hayvancılık Koop. Birliği, Aydın Bölgesi Ormancılık Kooperatifleri Birliği ve Aydın Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği)

Ayrıca 16 adet Ziraat Odası mevcut olup toplam üye sayısı 130.235 dir.

Tablo 49: Aydın İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı

Örgüt türü	Sayısı
Tarımsal kalkınma kooperatifi	114
Sulama kooperatifi	20
Su ürünleri kooperatifi	12
Kooperatif bölge birliği	3
Yetiştirici birliği	4
Tarımsal üretici birliği	11
Toplam	164

2025 yılı içerisinde; 124 adet kooperatif ve 10 birliğin genel kurul iş ve işlemleri takibi yapılmış, 9 adet kooperatifin tasfiye kararı alınmış ve 3 adet tarımsal kalkınma kooperatifinin fesih işlemi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca; 30 adet kooperatif ve birliğin denetimi yapılmıştır.

Tarımsal amaçlı kooperatiflere kullandırılan kredilerin geri dönüşlerinin takibi ile KASDP ve yatırım programından hayvancılık projesi uygulayan kooperatiflerden proje süresi bitmeyenlerin hayvan takip işlemleri Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Bakanlığımız tarafından kullandırılan kredilerin takibi Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde 55 kooperatifte 268 katılımcıya eğitim verilmiştir.

6.4.Diğer Faaliyetler

Uzman Eller Projesi kapsamında yatırıma dönüşen 42 proje kontrolü yapılmıştır. KKYDP kapsamında yatırım yapılan ve takip süreci devam eden işletmeler 199 defa kontrol edilmiştir.

Bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesi kapsamında proje gerçekleştiren ve takip süreci devam eden sulama sistemleri 115 defa kontrol edilmiştir.

Damızlık Düve Yetiştiriciliği Merkezi çalışmaları 2 kez kontrol edilmiştir.

7. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

7.1.Eğitim Yayın Faaliyetleri

Türkiye yüzyılında bakanlığımızın koymuş olduğu stratejik hedeflere ulaşabilmek adına tarımla ilişkili etkileyici tüm unsurlar dikkate alınarak eğitim çalışmaları yürütülmektedir.

2024 yılı Ekim ayından 2025 yılı sonuna kadar Cuma buluşmaları eğitimleri kapsamında 1330 adet Eğitim Toplantısında 18.604 çiftçi ve yetiştiricimizle bir araya gelinerek bilgi alış-verişi yapılmıştır.

Cuma buluşmaları dışında İl Müdürlüğümüz Yayın Programı dahilinde 331 çiftçi toplantısı yapılarak 15.239 çiftçi ile yayım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo 50: Eğitim Faaliyetleri

FAALİYET	2024 YILI			2025 YILI		
	Faal. Sayısı	Erkek Katılımcı	Kadın Katılımcı	Faal. Sayısı	Erkek Katılımcı	Kadın Katılımcı
Demonstrasyonlar (Sonuç-Metot)	11	83	9	5	49	3
Tarla Günü	3	53	12	1	55	9
Çiftçi Toplantıları	1.521	25.185	3.730	1.644	27.662	5.392
Çiftçi Kursları	12	339	134	7	180	47
Çiftçi Gezisi, Teşvik Müsabakası, Sergi, Konferans Panel vb.	7	191	36	11	474	199
Toplam	1.554	25.851	3.921	1.668	28.420	5.650

İlimiz genelinde Süt Sığırcılığı, Besi Sığırcılığı, Meyve Ağaçlarında Aşılama ve Meyve Ağaçlarında Budama konu başlıkları adı altında 227 üreticimizin katılımı ile 7 adet çiftçi kursu düzenlenmiştir.

Personel Eğitim Sistemi (PES) üzerinden yapılan taleplerde İl Müdürlüğümüzce 768 adet olumlu onaylanmış olup 32 adet reddedilmiştir.

Tablo 51: Personel Eğitimi

Eğitimi Düzenleyen Birim	İl Müdürlüğümüz Birim Yetkilisi Tarafından Olumlu Onaylanan (Adet)		İl Müdürlüğümüz Birim Yetkilisi Tarafından Red Edilen (Adet)		Toplam (Adet)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Adana Eğitim Merkezi Müdürlüğü	5	6	5	4	10	10
Aydın (Söke) Eğitim Merkezi Müdürlüğü	45	39	1	0	46	39
Ankara UTEM	8	10	0	10	8	20
Daire Başkanlıkları (Çevrimiçi dahil)	573	713	1	18	574	731
Toplam	631	768	7	32	638	800

7.2.İstatistik Çalışmaları (İBS)

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Denizli Bölge Müdürlüğü ile koordineli olarak veri girişlerinin takibi yapılmakta olup İlimizde dokuz(9) İlçe tarafından TÜİK Sistemine veri girişi yapılmaktadır.

7.3.Tarım Ürünleri Maliyet Sistemi Çalışmaları (TAMSİS)

İlimizde yetiştiriciliği yapılan 56 (ellialtı) tarımsal ürüne ait 258 (ikiyüzellisekiz) adet maliyet verisi 17 (onyedi) İlçemiz tarafından Tarımsal Üretim Maliyet Sistemine (TAMSİS) işlenmiştir.

7.4.Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi Çalışmaları (TÜFİS)

İlimizin veri giriş günleri çarşamba ve cuma günleri olup veri girişleri rutin olarak Market(106 ürün çeşidi), Hal (65 ürün çeşidi), Üretici (48 ürün çeşidi) ,Aracı (2 ürün çeşidi) fiyatları takip ve kontrolü yapılmaktadır.

7.5.Tarımsal Kuraklık ve Tarım Sigortalarına Dair Faaliyetler

Küresel İklim Değişikliği ve Kuraklık

Aydın İli (2023-2027) Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Eylem Planı hazırlanmış olup Bakanlığımıza sunulmuştur.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ve Kuraklık Yönetimi kapsamında ilimiz genelinde öncelikli üretimi yapılan tarımsal ürünlerin fenolojik gelişmeleri takip edilerek hazırlanan tablolar her ay Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne düzenli olarak gönderilmektedir.

Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında ilimizde ilgili Kurum ve Kuruluşların katılımıyla 2025-2026 üretim sezonu Aydın İli Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezinin 2. Toplantısı 06.10.2025 tarihinde saat 10:30 de Devlet Su İşleri 21. Bölge Müdürlüğü toplantı salonunda yapılmıştır.

Yapılan toplantı sonucunda 2026 yılı sulama sezonunda üreticilerimizin herhangi bir mağduriyet yaşamamaları, tarımsal üretim miktarı, gıda arz güvenliği vb. hususlar dikkate alındığında son beş sulama sezonunda olduğu gibi 2026 yılı sulama sezonunda da Büyük Menderes Havzasında uygulanması ile ilgili "Kısıtlı Sulama Programı" olarak hazırlanan "2026 Yılı Sulama Sezonunda Uygulanması Öngörülen Aydın Valilik Kararı" 03.11.2025 tarihinde alınmıştır. Alınan karara göre ilimizde Tav suyu dahil 1 sulama yapılacak, gelen akımlar doğrultusunda 2. Sulama yapılabilecektir.

Tarım Sigortaları Kanunu Uygulamaları

Tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin ve üretimin devamlılığında oluşabilecek riskleri ortadan kaldırmak adına tarımda sigortalı yaşam önceliklerimizdendir. Bu kapsamda ilimizde TARSİM eğitim çalışmaları ile tarımsal üretimde unsur ve poliçe sayısının artırılması için çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 52: Aydın İli Tarım Sigortası Verileri

Aydın İlindeki Tarım Sigortaları Verileri (01.01.2025 - 31.12.2025)	
Police Sayısı (adet)	79.868
Sigortalıların Ödediği Prim Tutarı (TL)	425.516.193
Devlet Prim Desteği (TL)	435.196.133
Toplam Prim Tutarı(TL)	860.712.325
Toplam Sigorta Bedeli (TL)	57.464.083.994
Sigortalanan Alan (Da)	972.879
Sigortalanan Büyükbaş Hayvan Sayısı (baş)	398.753
Sigortalanan Küçükbaş Hayvan Sayısı (baş)	172.796
Sigortalanan Kümes Hayvanları Sayısı (adet)	3.569.500
Sigortalanan Arılı Kovan Sayısı (adet)	110.949
Üreticilere Ödenen Tazminat Miktarı (TL)	217.609.784

7.6.Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemine (ÇMVA) Katılım Anlaşması imzalayan 87 üreticimizin 2025 yılı Muhasebe dönemine ait veri girişleri devam etmektedir.

7.7.Tarımsal Yayım ve Danışmanlık

2025 yılında 10 Danışmanlık bürosu (2 üretici örgütü, 8 ziraat odası) bünyesinde çalışan 13 danışman ile 640 çiftçiye hizmet verilmiş olup, bu kuruluşlara toplam

3.822.000 TL destekleme ödemesi, toplam 20 büro ve 341 çiftçi denetiminden sonra yapılmıştır.

7.8. Diğer Faaliyetler

Tarımsal Üretim Planlaması Çalışmaları

14 Eylül 2023 tarih ve 32309 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik ve Tarımsal Üretimin Planlanması Rehberi kapsamında ilimizin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretim planları çalışmaları yürütülmüştür.

Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi Çalışmaları

Dönemsel olarak Bakanlığımızın ilgili kayıt sistemine (TBS, HBS) kayıtlı olmayan tarımsal üretim yapılan işletme ve tarım alanlarının Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TÜKAS) vasıtasıyla kayıt altına alınması çalışmaları yürütülmüştür.

Stajyer İstihdamı

"Kamuda 100.000 Staj" projesi dâhilinde başlatılan Ulusal Staj Seferberliği kapsamında oluşturulan Kariyer Kapısı sistemi üzerinden 2025 yılında şartları uygun görülen yaklaşık 55 Üniversite ve Yüksek okul öğrencisine kontenjan açılmış 31 öğrenci müdürlüğümüzdeki stajlarını tamamlamıştır.

2025 yılı için 2 Lise öğrencisi için kontenjan ayrılmış ve staj onay işlemleri yapılmıştır.

Elektronik Ortamda Tarımsal Yenilik ve Bilgi Paylaşımı

Bakanlığımız Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri tarafından geliştirilen tarımsal yeniliklerin İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görev yapan personele ve ilde tarımsal danışmanlık yetki belgesine sahip olup hizmet sunan kurumlardaki tarım danışmanlarına elektronik posta yoluyla ulaştırılarak üretimde kalite ve verimin artırılmasını sağlamak amacıyla "Tarımsal Yeniliklerin Elektronik Ortamda Paylaşılması" uygulaması kapsamında bilgi paylaşımı yapılmaktadır.

8. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

8.1.Çayır Mera ve Yem Bitkileri

İlimiz yüz ölçüm olarak 811.600 hektar toplam alana sahiptir. 1998-2025 yılları arasında 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında yapılan tespit çalışmaları sonucu mera varlığımız **22.190** hektardır. Mera alanı toplam alan içinde **% 2,75**'lik kısma tekabül etmektedir.

8.2.Çayır Mera ve Yem Bitkileri Projeleri

Şube Müdürlüğümüzce, 2025 yılında, %75 hibe Bakanlık katkısı 862.125,00 TL, %25 çiftçi katkısı 287.375,00 TL olmak üzere toplam 1.149.500,00 TL bütçeli "Sorgum Sudan Otu Melezi Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi" Aydın İlimiz ve ilçelerinde 15.03.2025 tarihinde yürütülmeye başlamıştır.

10.450 kg Sorgum Sudan Otu tohumunun 190 çiftçimize 11.04.2025 tarihi itibarı ile dağıtımı tamamlanmıştır. Proje kapsamında 2.240,847 da alanda ekiliş yapılmıştır.

Tablo 53: Sorgum Sudan Otu Melezinin Yaygınlaştırma Projesi

2025 Uygulanan Projeler	Başlama ve Bitiş Tarihi	Uygulama Yeri	Çiftçi Sayısı	Tohum Çeşidi (Supergraze 1000) ve Miktarı (kg)	Ekilen Alan(da)
Sorgum Sudan Otu Melezi Üretimimin Yaygınlaştırılması Projesi	15.03.2025/ 31.12.2025	Bozdoğan	72	2700	412,585
		Efeler	23	1760	418,283
		Germencik	22	1000	250,164
		Koçarlı	23	1730	449,120
		Kuyucak	22	1610	398,415
		Nazilli	28	1650	312,280
		Toplam	190	10450	2240,847

Germencik ilçesi Turanlar Mahallesinde 171/2 nolu parselde 11,745 dekarlık alanda Sorgum Sudan Otu Melezi üretimini gerçekleştirmiş ve 29.08.2025 tarihinde ürün hasadı Tarla Günü Etkinliği şeklinde yapılmıştır. Ürünün ilk hasadından yaklaşık dekara ortalama 5,5 ton ürün alınmış ve silaj yapılarak değerlendirilmiştir.

Dekarda ortalama 7 ton ürün alınmış olup yeşil ot ve silaj yapılarak değerlendirilmiştir. TAKE Projesi kapsamında yürütülen " Sorgum Sudan Otu Melezi Üretimimin Yaygınlaştırılması Projesi " 31.10.2025 tarihinde proje çalışmamız Bakanlık yazıları yazılarak tamamlanmıştır.

8.3. Tespit, Tahdit ve Tahsis Çalışmaları

Tablo 54: Aydın İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları

Yıllar	Tespit		Tahdit		Tahsis	
	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)
1998-2025	331	22.190	331	22.190	303	21.660

8.4. Mera Islah Çalışmaları

İlimizde mevcut bulunan meralarda; planlı otlatma, gübreleme, yabancı ot ve çalı mücadelesi ve geliştirme tedbirleri ile kaba yem üretimini ve kalitesinin artırılması, mevcut kaba yem ihtiyacının bir kısmının mevcut mera parsellerinden karşılanmasının sağlanması amacıyla Şube Müdürlüğümüzce Mera Islah ve Amenajman Projeleri hazırlanmakta olup; Bakanlık tarafından uygun görülen projeler uygulanmaktadır.

2025 Yılında Uygulanan Projeler

İlimizde, 2025 yılında 25.258 dekar alanda 13.568.671 TL bütçeli 19 adet Mera Islah ve Amenajman Projesi yürütülmüştür.

Tablo 55: 2025 Yılı Mera Islah Projeleri

Sıra No	İlçe	Mahalle	Proje Başlangıç-Bitiş Tarihi	Proje Alanı (da)	Projenin Toplam Maliyeti (TL)
1	Çine	Altınova	2022-2025	1.457,50	432.743
2	Söke	Atburgazı	2022-2025	875,58	399.962
3	Çine	Cumalı	2022-2025	249,24	324.476
4	Efeler	Böcek	2023-2025	833,00	507.400
5	Efeler	Çiftlik	2023-2025	621,00	263.200
6	Karpuzlu	Ektirli	2023-2025	628,00	437.000
7	Yenipazar	Dereköy	2023-2025	583,00	480.000
8	Söke	Yeniköy	2023-2025	123,00	276.040
9	Karpuzlu	Abak	2024-2026	1.059,00	914.500
10	Karpuzlu	Ulukonak	2024-2026	925,00	861.000
11	Karpuzlu	Gölcük	2024-2026	2.588,00	790.000
12	Efeler	Alanlı	2024-2026	952,00	827.500
13	Çine	Camızağılı	2024-2026	545,00	850.500
14	Efeler	Dereköy	2025-2027	296,00	846.600
15	Koçarlı	Güdüşlü	2025-2027	2.537,00	1.138.300
16	Çine	Hallaçlar	2025-2027	5.112,00	1.141.500
17	Çine	Kabataş	2025-2027	853,00	1.056.550
18	Çine	Kırkışık	2025-2027	2.499,00	842.100
19	Çine	Saraçlar	2025-2027	2.522,00	1.179.300
Toplam				25.258,32	13.568.671

2025 yılı içerisinde uygulanan olan projeler kapsamında;

Bakanlıkça projeler kapsamında kullanılmak üzere gönderilen toplam 1.793.455 TL ödenek kullanılarak;

Meraların ot verimi ve kalitesini artırmak amacıyla; Alanlı, Dereköy, Ektirli, Abak, Gölcük, Camızağılı, Kabataş, Saraçlar, Hallaçlar, Kırkışık, Cumalı, Böcek ve Güdüşlü Mahallelerinde 13 ton 20.20.0 Kompoze, 5 ton 15.15.15 Kompoze ve 3,7 ton Üre olmak üzere toplam 21,7 ton gübre kullanılarak 2.340 dekar mera alanında gübreleme yapılmıştır.

Çine/Cumalı, Efeler/Böcek ve Yenipazar/Dereköy Mahallelerinde bulunan toplam 400 dekar mera alanında tesviye yapılarak 2 ton mera karışım tohumu ekilişi yapılmıştır.

Karpuzlu/Gölcük Mahallesi ve Efeler/Çiftlik Mahallesi hayvan içme suyu göleti yaptırılmıştır.

Meradaki hayvanların su ihtiyacı için; Söke/Atburgazı Mahallesi 2 Adet ve Çine/Kabataş Mahallesi 1 adet olmak üzere toplam 3 Adet suluk yaptırılmıştır.

Söke/Yeniköy Mahallesi tarlalar arasında kalan ve kullanılamayan mera parselinin etrafı 405 metre tel çit ile çevrilerek bir adet mera kapısı yaptırılmıştır.

Söke/Atburgazı. Çine/Cumalı, Efeler/Böcek ve Yenipazar/ Dereköy Mahallelerinde meralarda gübreleme ve tohum ekim işlemlerinde kullanılmak üzere 850 litre mazot temin edilmiştir.

8.4. Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep ve Sonuçları

İlimizde 1998-2025 yılları arasında 828 talep yapılmış olup 2.154 ha mera alanında tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

8.5. Diğer Faaliyetler

İlimizde 2025 yılında mera işgalleri kapsamında 4 adet 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun uygulaması yapılmıştır.

Hazine arazilerinin tasarruf işlemleri kapsamında 450 adet kurum görüşü düzenlenmiştir.

9. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

9.1.Alacakların Takibi

Bakanlığımızca İl Müdürlüğümüze iletilen tablolarda isimleri bulunan 26 (yirmialtı) personelden 2025 yılında aile yardımı, çalışan çocuklar vb. konularda yapılan yersiz ödemeler için muhasebe müdürlüğü nezdinde kişi borcu açılarak ilgililerden tahsil edilmiştir.

9.2.Kiralık Araçlar ve Maliyetleri

Genel bütçeden:(İhale kayıt No 2024/1803338)

Binek otomobil 1 araç x 1.026,00 TL/gün x 54 gün = 55.404,00 TL

Camlı kamyonet (kombivan) 17 araç x 616 TL/gün x 54 gün =565.488,00 TL

Toplam Tutar (KDV hariç) =620.892,00 TL

Döner Sermaye bütçesinden sürücüsüz 35 araç kiralama

1 Kısım 28 adet Camlı Van (İhale kayıt No: 2024/1806965)

Camlı kamyonet (kombivan) 28 araç x 292 gün x birim fiyat 692,00 TL=5.657.792,00 TL

Çift kabinli 4*2 pick-Up 7 araç x 292 gün x birim fiyat 2.259,00 TL =4.617.396,00 TL

Toplam Tutar (KDV hariç)=10.275.188,00 TL olup her iki ihalenin toplamı 11.432.308,00 TL'dir.

9.3.Yeni Yapılmakta Olan İnşaatlar

İstasyon Mahallesi 437 Ada 91 parselde Germencik İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Yeni Hizmet Binası yapım ihalesini MB Grup Mühendislik İnşaat Ticaret Sanayi AŞ. Firması almış ve 04.06.2024 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. İşin muhammen bedeli 23.796.000.000 TL, olup iş bitimi 450 takvim günü 27 Ağustos 2025 tarihi olarak belirlenmiştir. Firma süre uzatımı almış olup, 2026 yılı şubat ayı içerisinde Bakanlığımızca geçici kabulü yapılacaktır.

10. Diğer Birimler

10.1.Hukuk Birimi

Hukuk biriminde derdest olan 119 adli, 11 hukuk, 28 idari, 90 icra dosyası bulunmakta olup 2025 yılı içerisinde 87 adli, 16 idari, 10 icra dosyası kesinleşmiştir.

10.2. Sivil Savunma Birimi

Sivil Savunma Planı

5 Yılda bir yenilenerek yapılan plandır. Her yıl gözden geçirilerek ekip bilgileri güncellenmektedir. İl Müdürlüğümüz Sivil Savunma Planı En son 2022 Yılı içinde hazırlanmış olup Valiliğimiz ve Bakanlığımızın onayından sonra yürürlüğe girmiştir.

Yangın Yönergesi

Yangın söndürme cihazlarının periyodik bakım ve dolumu yıllık olarak yapılmaktadır. Yangın talimatı hazırlanmış ve personele tebliğ edilmiştir. Yeni personel için gerekli görüldüğü takdirde İtfaiye Müdürlüğünce eğitim verilmesi ve tatbikatların yapılması için destek alınmaktadır.

KBRN (Kimyasal Biyolojik Radyolojik Nükleer) Planı

İl sınırları içinde veya dışında meydana gelmesi muhtemel olan ve ilimizi etkileyebilecek herhangi bir kimyasal, biyolojik, radyolojik, nükleer tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü görev ve sorumluluklarını belirlemiştir. Olası senaryolarda yapılacak müdahaleleri ve faaliyetleri içeren çalışmaların takibi yapılmaktadır.

Yerel Düzey Afet Müdahale Planı

TAMP kapsamında ana çözüm ortağı olduğumuz plan, 14 ana ve destek çözüm ortağı ile 2025 yılı içerisinde yeniden hazırlanmıştır. Hazırlanan plan Valiliğimiz ve Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Koruma ve Güvenlik Planı

Koruma ve Güvenlik planı 2024 yılı içerisinde hazırlanarak talimatlar açık ve net bir şekilde belirtilmiştir. İl koordinasyon komisyonu tarafından alınan karar gereği, İl Müdürlüğümüzün sabotaj yapılabilecek kurumlar arasında yer almıştır. Bu nedenle talimatların hazırlanmasında İl Emniyet Müdürlüğü ile birlikte çalışılmıştır.

Sabotajlara Karşı Koruma Planı

İl Müdürlüğümüz için sabotaj planı hazırlanarak güncelleme çalışmalarının takibi yapılmaktadır.

İl Risk Azaltma Planı (İRAP)

2021 yılı itibarıyla faaliyete geçen İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında 5 yıllık süreç için çalışmalar takip edilmekte olup veri girişleri IRAP sistemi üzerinden yapılmaktadır.

İl Detay Planı (SEKAPS- Seferberlik Kaynak Planlaması)

7/24 çalışma ve kaynak sahibi bakanlık olmamız sebebiyle olağanüstü hal, seferberlik ve savaş hali durumunda kaynak planlaması SEKAPS kapsamında yapılmaktadır. İl Müdürlüğümüz tarafından SEKAPS sisteminde görevli personel belirlenmiş olup planlar yapılmıştır. Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda iş ve işlemler yürütülmektedir.

Personel Bilgileri

Afet ve acil durumlara karşı her yıl personellerimizin iletişim bilgileri güncellenmektedir.

10.3. Döner Sermaye Birimi

2025 yılında Aydın İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesince 1.843 adet muhasebe işlemi yapılmış ve toplamda il ve ilçeler dahil olmak üzere 129.251 adet fatura kesilmiştir.

2025 yılında 99.998.251 TL gelir elde edilmiş, 70.446.774 TL gider yapılmıştır. Yıl sonunda toplam 29.551.477 TL kâr elde edilmiştir. Elde edilen kârın %15'i hazineye aktarılmıştır.

Ayrıca 2025 yılında il ve ilçe müdürlüklerimizde görevli personele aşılama ve küpeleme çalışmalarından dolayı el emeği bedeli olarak 20.491.885 TL ödenmiştir.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2024 yılında 264.243.772,81 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2025 (Faaliyet Raporuna esas yıl) yılında %36 artarak 359.046.577,37 TL olmuştur. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 359.046.577,37 TL harcanmıştır. Harcama oranı %99,99'dir.

Tablo 56:Aydın İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	277.719.875,57	277.719.875,57	100
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	37.666.618,95	37.666.618,95	100
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.996.018,02	19.990.819,02	99,97
05- Cari Transferler	828.155,00	828.155,00	100
06- Sermaye Giderleri	14.997.127,14	14.997.127,14	100
07- Proje Giderleri	4.838.782,69	4.838.782,69	100
Toplam	359.046.577,37	359.041.378,37	99,99

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 57: Aydın İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)

Yatırımcı Kuruluş		Aydın İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Sektörü		Tarım
Toplam Proje Sayısı		25
Toplam Proje Bedeli (TL)		..
PROJELERDE KULLANILAN FİNANSMAN KAYNAKLARI	2025 Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	14.997.127,14
	2025 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Dış Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Öz Kaynak	-
	2025 Yılı Hibe	
Önceki Yıllar Toplam Harcama Tutarı (TL)		
2025 Yıl İç Harcama (TL)		14.997.127,14
Toplam Harcama (TL)		14.997.127,14
Biten Proje Sayısı		
Devam Eden Proje Sayısı		25
Başlanmamış Proje Sayısı		
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)		100

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 58: Aydın İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Yılı Yatırımları (TL)

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği	2025 Yılı Harcaması	Fiziki Gerçekleşme %	Nakdi Gerçekleşme %
Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi	2023	2.906.36988		2.906.369,88	2.906.369,88		100
Taşıt Kira-Kurumsal Kapasitesinin Geliştirme Projesi	2023	38.102,30		38.102,30	38.102,30		100
Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi	2012	19.800,00		19.800,00	19.800,00		100
Taşıt Kira-Bitki Sağlığı Uyg. Kont. Pro.-Bitkisel Üretim Karantina Projesi	2023	39.775,00		39.775,00	39.775,00		100
Bitki Sağlığı Uyg. Kont. Prj. Bitkisel Üretim Karantina Hizmetleri	2010	314.500,00		314.500,00	314.500,00		100
Taşıt Kira- Bitki Sağlığı Uy. Kont. Prj. Bitki Sağlığı Hizmetlerinin Etk.	2010	39.600,00		39.600,00	39.600,00		100
Bitki Sağl. Uyg. Kont. Projesi Bitki Sağlığı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi	2010	1.1421.137,33		1.1421.137,33	1.1421.137,33		100
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması Projesi	2023	178.997,69		178.997,69	178.997,69		100
İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kont. Projesi	2023	875.800,00		875.800,00	875.800,00		100
Taşıt Kira- Çayır Mera Islah ve Amenajman	2023	438.073,00		438.073,00	438.072,80		99.9
Çayır Mera Islah ve Amenajman	2012	1.762.980,00		1.762.980,00	1.762.980,00		100
Taşıt kira- Hayvancılığın Geliştirilmesi	2023	195.959,00		195.959,00	195.959,00		100
Taşıt Kira-Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi	2023	524.500,00		524.500,00	524.500,00		100
Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi	2023	3.798.193,57		3.798.193,57	3.798.193,57		100
Taşıt Kira-Su Kaynaklarının Balıklandırma Projesi	2023	10.100,00		10.100,00	10.100,00		100
Su Ürünleri Üretiminin Geliştirilmesi Projesi	2023	70.638,00		70.638,00	70.638,00		100
Gıda Yem Numunesi Alma Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	2023	116.452,00		116.452,00	116.452,00		100
Veteriner Biyolojik Ürünleri Soğuk Zincir Koşullarının İzlenmesi Projesi	2023	449.756,00		449.756,00	449.756,00		100
Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	2020	1.573.969,38		1.573.969,38	1.573.969,38		100
Hayvansal Üretimin Artırılması	2010	38.789,99		38.789,99	38.789,99		100
Alternatif Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi	2023	11.396,00		11.396,00	11.396,00		100
Türkiye Tarım Havzaları Geliştirme Projesi	2023	14.004,00		14.004,00	14.004,00		100
Taşıt Kira- Gıda Güvenliği ve Kontrol Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi	2023	84.104,00		84.104,00	84.104,00		100
İdari Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	2012	30.000,00		30.000,00	30.000,00		100
(YİKOP) Tarım Arazilerinin Kullanımı ve Etkinleştirilmesi	2025	323.030,00		323.030,00	323.030,00		100
Toplam		14.997.127,14		14.997.127,14	14.997.126,94		

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

Bakanlığımızca İl Müdürlüğümüze iletilen tablolarda isimleri bulunan 26 (yirmialtı) personelden 2025 yılında aile yardımı, çalışan çocuklar vb. konularda yapılan yersiz ödemeler için muhasebe müdürlüğü nezdinde kişi borcu açılarak ilgililerden tahsil edilmiştir.

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Müdürlüğümüz; Bakanlığımızın vizyon ve misyonu doğrultusunda, ülkemiz tarım ve hayvancılığının belirlenen hedeflere ulaştırılmasına yönelik politika ve uygulamaların il, bölge ve ülke ölçeğinde etkin biçimde hayata geçirilmesine katkı sağlamayı temel görev olarak benimsemektedir. Sahip olduğu kurumsal kapasite, yaygın teşkilat yapısı ve stratejik bölgesel konumu itibarıyla Müdürlüğümüz; yalnızca il düzeyinde hizmet sunan bir yapı olmanın ötesinde, bölgesel ve ulusal ölçekte politika geliştirme, yönlendirme ve uygulamaların desteklenmesinde aktif bir rol üstlenmektedir. Türkiye Yüzyılı vizyonu kapsamında “Geleceğimiz Ortak” yaklaşımıyla hareket eden Müdürlüğümüz, yerel, bölgesel ve ulusal politika ve yönelimlere altlık oluşturacak şekilde, bütüncül, sürdürülebilir ve sonuç odaklı hizmet üretimini esas almaktadır. Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası (OTP), On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2024-2028), Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı (2025), Orta Vadeli Program (2025-2027), 5488 sayılı Tarım Kanunu ve ilgili mevzuat ile Türkiye’nin sürdürülebilir gıda sistemleri vizyonu doğrultusunda hazırlanan bu çalışma, Müdürlüğümüzün stratejik hedefleri ile üst politika belgeleri arasındaki uyumu sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu yaklaşım ile müdürlüğümüz sorumluluklarının bilincinde, güvenilir, sonuç odaklı, performansını her geçen gün artırmaya istekli ve bunun için çaba harcayan, en önemlisi gücünü üreticilerden tüketicilere kadar uzanan büyük bir paydaş kitlesinden alan, tarım ve hayvancılık bileşenleri ile görev tanımını sınırlamayan ve millete hizmeti önceliklendirmiş bir kurum olarak tüm çalışanlarıyla ve sektördeki tüm paydaşlarla dayanışma içindedir.

Müdürlüğümüz; merkez teşkilatında yer alan 9 şube müdürlüğü ile il genelinde faaliyet gösteren 17 ilçe müdürlüğü aracılığıyla, görev ve sorumluluklarını etkin, koordineli ve yaygın bir kurumsal yapı içerisinde yürütmektedir. Aydın ili; uygun iklim koşulları, yüksek tarımsal üretim potansiyeline sahip toprak varlığı ile Büyük Menderes Havzası’nın sağladığı hidrolojik ve ekolojik sistemler doğrultusunda ülkemizin önde gelen tarımsal üretim merkezleri arasında bulunmaktadır. Havza bazlı olarak planlanan ve uygulanan bütüncül su yönetimi yaklaşımları; tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması, doğal kaynakların etkin kullanımı ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlanması açısından stratejik bir gereklilik oluşturmaktadır. Aydın ilinin sahip olduğu coğrafi ve bölgesel konum, Müdürlüğümüzün iklim değişikliğiyle mücadele, entegre su kaynakları yönetimi ve sürdürülebilir tarımsal üretim politikalarını hayata geçirme kapasitesini her geçen gün artırmaktadır. İlimizin gerek sosyal gerekse ekonomisinde vazgeçilmez pozisyonda olan tarım sektörünün yönlendiricisi olmak, kurumumuzu ilde Bakanlığa bağlı birimlerle iş birliği ve hizmet üretme yaklaşımı dışında diğer tüm kurum, kuruluş, üniversite, STK ve yatırımcıların iletişimde önceliklendirdikleri bir yapı haline dönüştürmektedir.

Türkiye Yüzyılı ve Bakanlığımızın politikalarını sahaya yansıtma hedefleri doğrultusunda, ilimizde kırsal yaşamı güçlendirerek sürdürülebilir yaklaşımlarla katma değerli ürünleri insan ve doğa odaklı üretmek/ürettirmek yaklaşımlarımızla çalışmalarımız devam etmektedir.

Üstünlükler

- Köklü ve yaygın teşkilat yapısı
- Tarım ve ormancılık alanında verilen destekler
- Aydın'da yerleşmiş üretim altyapısı ve bilgi birikimi
- Farklı disiplinlerde eğitime sahip uzman insan kaynağı (Söke TAYEM, Pamuk ve İncir Araştırma Enstitülerinin varlığı), Bakanlık personelinin niteliğinin artırılması ve yöre çiftçisinin bilgi birikimi ve becerileri geliştirilmesine uygun altyapı ve donanımına sahip olması
- Deneyimli, işine sahip çıkan ve özverili çalışanlara sahip olması
- Geniş paydaş kitlesi ile iş birliği
- Eğitim ve yayım faaliyetleri
- Bilgi ve teknoloji altyapısı
- Mevzuat altyapısının güçlü olması
- Uluslararası ilişkilerde güçlü bağlar
- İncir, kestane, zeytin, pamuk, çilek, fıstık çamı, enginar gibi yoğun üretilen stratejik tarımsal ürünler için hammaddeye erişim kolaylığı
- Özellikle zeytin ve süt işleme sektöründe ihtiyaç duyulan tesislerin ilde bulunması
- Organik tarım ve iyi tarım metoduyla üretilen ürünler ile menşe belgeli, mahreç işaretli ve geleneksel olarak tescillenmiş ürünlerin markalaşma potansiyeli
- Jeotermal enerji temin potansiyelinin yüksek olması jeotermal enerji ile ısıtılan sera olanakları
- Aydın ilinin konumu, iklimi ve diğer unsurları sayesinde nitelikli personel için talep oluşturma potansiyeli yüksekliği

Zayıflıklar

- Küresel iklim değişikliği (kuraklık, yangınlar, sel baskınları, erozyon gibi), su kısıtı (özellikle Büyük Menderes Havzası'nda) ve var olan yüzey su kaynaklarının kirliliğinin tarımı zorlaştırması
- Tarımsal ilaçların kolay erişilebilir durumda olması ve tarımsal ilaç uygulamasını yapanların gıda güvenliği ve çevreye etkileri konusunda yeterli duyarlılığa sahip olmamaları
- Tarım arazilerinin parçalı yapısı ve tarım dışı baskılar nedeniyle tarımsal arazilerin tarım dışına çıkarılması tarımsal üretim alanlarını sınırlandırması
- Kırsal nüfusun yaşlanması ve gençlerin tarımdan uzaklaşması nedeniyle işgücüne erişimin zorluğu
- Kırsalda yaşayan ve geçimini tarımsal faaliyetlerden sağlayan üreticilerin toplumsal saygınlığını artırmaya yönelik sosyal kimliklendirme ve farkındalık çalışmalarının yetersiz olması
- Çiftçilerin ve yetiştiricilerin geleneksellikten uzaklaşmama ve uzun vadeli yatırım yapma isteklerindeki yetersizliğe bağlı ulusal politikaları sahaya yansıtmakta yaşanan olumsuzluklar
- Çiftçiliğin toplumda itibar ve eğitim açısından dezavantajlı meslekler arasında yer alması
- Coğrafi işaretli- yöresel ürünler, fonksiyonel gıdalar, tıbbi aromatik bitkiler ve el sanatları için farkındalık artırılmalı

- Tarımsal alanda kitlelere ulaşmak isteyen kontrolsüz kurum kuruluş STK ve yapılar
- Aktif faaliyet gösteren üretici örgütlerinin yeterli düzeyde olmaması ve örgüt kapasitelerindeki yetersizlik
- Yerel düzeyde aynı amaca hizmet birden fazla üretici örgütünün kurulmasını engelleyici düzenleme yapılması
- Tarımsal sulamada modern sulama sistemlerinin kurulumu için teşvikler arttırılmalı
- Ulusal ve uluslararası tarımsal ürün işleyen firmaların bölgede yatırım yapmada gösterdikleri çekinceye bağlı olarak sektör bileşenlerindeki yaklaşım
- Lojistik zorluk ve maliyetlerdeki ulusal politikalara bağlı artış ve değişkenliğin etkilediği sektör içerisinde bulunmak
- Özellikle hayvansal ürün piyasa regülasyonuna yönelik ulusal politikalardan hizmet üretilen sektör bileşenlerinin olumsuz etkilenmesi
- Bilgi kirliliğine açık bir alan olması
- Veri üretimi, elde edilmesi ve yönetimi konusundaki çalışmaların tamamlanmamış olması
- Veri tabanları yazılım ve donanımlarının yenilenmesinde yaşanan aksaklıklar
- Hizmet binalarının yenilenmeye ve tadilata ihtiyaç duyması
- Sosyal yapıya bağlı geçmişten gelen tarım ürünü/hayvansal ürün üretme ve pazarlama alışkanlığı

Bakanlığımız tüm paydaşlarla birlikte kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanmak suretiyle üreticilerimiz başta olmak üzere tüm vatandaşlarımızın refahını artırmaya yönelik politika ve uygulamalara devam edecektir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle birlikte toprak, su, mera, orman gibi sektörün tüm üretim kaynakları tek elde toplanarak bütüncül bir yönetim anlayışına geçilmiş ve politika uygulamalarının etkinliği artırılmıştır.

Stratejik Plan uygulama dönemi, ilgili mevzuat çerçevesinde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması esasına dayalı olarak şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla sürdürülmektedir.

Bakanlığımız 2025 yılı İdare Faaliyet Raporu performans esaslı program bütçeye uygun olarak hazırlanmıştır. Raporda bilgileri yer alan tüm faaliyetler, önceki yıllarda olduğu gibi anılan yıl içerisinde de kamuda stratejik yönetim sürecinin çerçevesini çizen yasal düzenlemelere uygun olarak kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Raporun oluşturulması aşamasında tüm birimlerimizin karar alma süreçlerine katılım sağladığı bu durumun Bakanlık hedeflerine ulaşma konusunda başarıyı artırdığı değerlendirilmektedir.

I) ÖNERİ VE TEDBİRLER

Günümüzde gıdaya olan talebin sürekli artması, tarım, hayvancılık ve su ürünlerini stratejik sektör hâline getirmiş; gıda arz güvenliğinin sağlanması amacıyla bütüncül, sürdürülebilir ve sahaya yansıtılabilir politika ve uygulamaların geliştirilmesini zorunlu kılmıştır. Bu çerçevede Aydın ilinde; tarım ve hayvancılığın tüm bileşenlerini kapsayan entegre bir yaklaşımla kaynakların etkin ve rantabl kullanılması, kırsal yaşamın güçlendirilmesi ve sürdürülebilir üretim yapısının tesis edilmesi temel öncelik alanları olarak değerlendirilmektedir. Büyük Menderes Havzası'nın sunduğu tarımsal potansiyel, su kaynakları ve biyolojik çeşitlilik dikkate alındığında; iklim değişikliğine uyumlu üretim modellerinin geliştirilmesi, suyun etkin yönetimi ve katma değerli üretimin artırılması büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda;

- Artan nüfus ve tüketim eğilimleri doğrultusunda gıda arz güvenliğinin sağlanması amacıyla tarım ve hayvancılık sektöründe bütüncül, sürdürülebilir ve sahaya yansıtılabilir politikaların uygulanması,
- İklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak üzere iklim dirençli ürün desenleri, kuraklığa dayanıklı üretim modelleri ve uyum odaklı tarımsal uygulamaların yaygınlaştırılması,
- Büyük Menderes Havzası ölçeğinde su kaynaklarının etkin, verimli ve sürdürülebilir kullanımını esas alan entegre su yönetimi yaklaşımlarının geliştirilmesi ve modern sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması,
- Tarımsal üretimde ihtisaslaşmayı, katma değer artışını ve sanayi-üretim entegrasyonunu sağlamak amacıyla Organize Tarım Bölgesi (OTB) kurulması ve geliştirilmesine yönelik planlama ve uygulama süreçlerinin hızlandırılması,
- Tarımda dijitalleşme, akıllı tarım uygulamaları ve teknolojik altyapıyı destekleyici projelere öncelik verilmesi,
- Tarım sektöründe genç ve kadın nüfusun etkinliğini artırmaya yönelik teşvik, eğitim ve destek mekanizmalarının güçlendirilmesi,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta işletme altyapılarının geliştirilerek ölçek ekonomisine sahip, modern ve sürdürülebilir işletmelerin teşvik edilmesi,
- Buzağı ve kuzu kayıp oranlarının azaltılmasına yönelik koruyucu hayvan sağlığı uygulamalarının yaygınlaştırılması,
- Et, süt ve bitkisel ürünlerin il genelinde katma değerli ürünlere dönüştürülmesine yönelik işleme ve sanayi altyapısının güçlendirilmesi,
- Hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadelede kamu-üretici iş birliğinin güçlendirilmesi ve koruyucu önlemlerin etkinleştirilmesi,
- Tarımsal üretimde sigortalılık oranının artırılması ve TARSİM uygulamalarının yaygınlaştırılması,
- Mera alanlarının ıslah edilmesi, altyapı ve verimliliğinin artırılması,
- Tarımsal faaliyetlerin ekoturizm, agroturizm ve yerel değerlerle entegre edilerek kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi.

Belirtilen yaklaşım ve önerilerin hayata geçirilmesiyle; Aydın ilinde iklim değişikliğine dirençli, su kaynaklarını etkin kullanan, sanayi ile entegre ve yüksek katma değer üreten bir tarımsal yapının oluşturulması, Türkiye Yüzyılı'nın "Geleceğimiz Ortak" vizyonu doğrultusunda ilin, bölgenin ve ülkenin tarımsal geleceğine güçlü katkılar sunacaktır.

II) EK TABLOLAR

Tablo 59: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılımı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Bozdoğan İlçe Müd.	Hizmet Binası	184/(1-2'inci Kat)	1975	Hazine
Buharkent İlçe Müd.	Hizmet Binası	-		Kaymakamlık Hizmet Binasında Hizmet Veriyor
Çine İlçe Müd.	Hizmet Binası	386/(Z + 2 Kat)	1990	Hazine
Didim İlçe Müd.	Hizmet Binası	310/(Z + 1 Kat)	2019	Hazine
Efeler İlçe Müd.	Hizmet Binası	279/(Z + 1 Kat)	1980	Hazine
Germencik İlçe Müd.	Hizmet Binası	321/(Z + Asma Kat)	2023	Şahıstan Kiralama
İncirliova İlçe Müd.	Hizmet Binası	-	-	Kaymakamlık Hizmet Binasında Hizmet Veriyor
Karacasu İlçe Müd.	Hizmet Binası	206/(Z + 1 Kat)	1971	Hazine
Karpuzlu İlçe Müd.	Hizmet Binası	203/(Z+2 kat) 195/Eski hizmet binası Z+1 kat olup boş durumdadır.	1991	Hazine
Koçarlı İlçe Müd.	Hizmet Binası	440/Zemin Kat	1964	Hazine
Köşk İlçe Müd.	Hizmet Binası	-	-	Kaymakamlık Hizmet Binasında Hizmet Veriyor
Kuşadası İlçe Müd.	Hizmet Binası	346/(Z+1 kat)	1969	Hazine
Kuyucak İlçe Müd.	Hizmet Binası	179/(Z + 1 Kat)	1975	Hazine
Nazilli İlçe Müd.	Hizmet Binası	199/(Z + 1 Kat)	1975	Hazine
Söke İlçe Müd.	Hizmet Binası	185/(Z + 1 Kat)	1991	Hazine
Sultanhisar İlçe Müd.	Hizmet Binası	179/(Zemin+2 Kat)	1978	Hazine
Yenipazar İlçe Müd.	Hizmet Binası	250/(Z + 2 Kat)	2008	Hazine

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 60: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Envanter	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Bozdoğan İlçe Müdürlüğü					
Camlı Van	2007	1			1
Pikap	2024		1		1
Camlı Van	2024		2		2
Buharkent İlçe Müdürlüğü					
Camlı Van	2009	1			1
Camlı Van	2024		1		1
Çine İlçe Müdürlüğü					
Binek	2014	1			1
Pikap	2024		1		1
Camlı Van	2024		2		2
Didim İlçe Müdürlüğü					
Binek	2014	1			1
Pikap	2007	1			1
Camlı Van	2024		1		1
Efeler İlçe Müdürlüğü					
Binek	2007	1			1
Binek	2000	1			1
Pikap	2009	1			1
Pikap	2024		1		1
Minibüs	2007	1			1
Camlı Van	2024		2		2
Germencik İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2001	1			1
Camlı Van	2024		2		2
İncirliova İlçe Müdürlüğü					
Camlı Van	2024		2		2
Karacasu İlçe Müdürlüğü					

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Envanter	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Binek	2014	1			1
Pikap	2024		1		1
Karpuzlu İlçe Müdürlüğü					
Pikap	1997	1			1
Pikap	2024		1		1
Camlı Van	2024		1		1
Koçarlı İlçe Müdürlüğü					
Camlı Van	2007	1			1
Camlı Van	2024		1		1
Pikap	2000	1			1
Pikap	1998	1			1
Köşk İlçe Müdürlüğü					
Camlı Van	2024		2		2
Kuşadası İlçe Müdürlüğü					
Binek	2014	1			1
Camlı Van	2007	1			1
Camlı Van	2024		1		1
Kuyucak İlçe Müdürlüğü					
Binek	2014	1			1
Camlı Van	2007	1			1
Camlı Van	2024		2		2
Nazilli İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2009	1			1
Minibüs	2002	1			1
Camlı Van	2024		3		3
Söke İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2007	1			1
Pikap	2024		1		1
Camlı Van	2024		2		2

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Envanter	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Sultanhisar İlçe Müdürlüğü					
Camlı Van	2009	1			1
Camlı Van	2024		1		1
Yenipazar İlçe Müdürlüğü					1
Camlı Van	2009	1			1
Camlı Van			1		1

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

Tablo 61: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı

Malzemenin Adı (adet)	Bozdoğan	Buharkent	Çine	Didim	Efeler	Germencik	İncirliova	Karacasu	Karpuzlu	Koçarlı	Köşk	Kuşadası	Kuyucak	Nazilli	Sultanhisar	Söke	Yenipazar
Masaüstü Bilgisayar	28	11	37	33	78	32	29	19	19	32	20	38	33	57	18	57	21
Dizüstü Bilgisayar	2	2	4	2	7	2	-	1	3	3	3	3	1	4	6	1	3
Tablet Bilgisayar	-	-	-	6	9	0	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yazıcı	11	8	15	13	35	16	5	9	7	9	8	9	13	17	11	17	7
Faks	1	1	1	1	1	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	1	1
Fotokopi Makinesi	-	9	8	1	1	-	5	1	1	1	-	-	2	1	2	1	1
Projeksiyon Cihazı	1	1	1	1	3	3	-	1	1	1	1	1	2	1	1	-	-
Tarayıcı	5	3	10	2	-	1	1	1	1	1	1	-	1	2	5	5	2
Telefon	11	8	15	30	4	12	3	10	13	15	8	15	1	21	6	8	5
Modem	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	-	1	-
Fotoğraf Makinesi	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	1	1	2	1	1
Kamera	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	16
Video	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yazılım Lisansı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GPS	-	-	2	3	-	-	1	-	1	3	-	-	2	-	-	-	1
ESD(Elektronik Seyir Defteri İzleme Cihazı)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yaka Kamerası	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dürbün	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemi İzleme Cihazı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 62: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı

ÜN VAN	Bozdoğan	Buharkent	Çine	Didim	Efeler	Germencik	İncirliova	Karacasu	Karpuzlu	Koçarlı	Köşk	Kuşadası	Kuyucak	Nazilli	Söke	Sultanhisar	Yenipazar
İl Müdürü																	
İl Müdür Yardımcısı																	
Şube Müdürü																	
İlçe Müdürü	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AVH																	
GİH		1	2	3	3	4	2	-	-	-	-	2	2	5	5	1	1
THS	15	6	17	26	47	15	19	9	8	15	13	28	14	35	38	19	8
SHS	10	3	14	10	31	9	12	6	6	10	8	11	12	15	20	6	9
YHS	-	-	-	1	3	-	1	-	-	1	1	1	1	1	2	-	-
4/B Sözleşmeli	2	1	3	1	-	-	1	4	2	2	-	1	-	-	1-	-	1
İşçi	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	2	1	1
Hizmet Alımı (Şoför vb.)																	
Toplam	28	12	37	44	85	29	36	20	17	29	23	45	31	60	69	28	21

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS:

Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde;

Harcama birimimizce gerçekleştirilen iş ve işlemlerin idarenin amaç ve hedeflerine, iyi mali yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini, birimimize bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların planlanmış amaçlar doğrultusunda etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, birimimizde iç kontrol sisteminin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, benden önceki harcama yetkilisi/yetkililerinden almış olduğum bilgiler, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, yönetim bilgi sistemleri, iç kontrol sistemi değerlendirme raporları, izleme ve değerlendirme raporları ile denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

(Aydın/ 30.01.2026)

Ayhan TEMİZ
İl Müdürü

<https://aydin.tarimorman.gov.tr>

aydiniltarim

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
AYDIN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Adres:

Adnan Menderes Mahallesi 508 sokak Dışkapı No:1/A 09010 Efeler/AYDIN